**2026.OBT.K.XI.6/27.**

# JEGYZŐKÖNYV

**Az Országos Bírói Tanács 2026. március 18. napján 09:00 órai kezdettel az Országos Bírósági Hivatal (címe: 1055 Budapest, Szalay utca 16.) I. emelet 129-es Kollégiumi termében megtartott üléséről.**

Az Országos Bírói Tanács 2026. március 18-án 09 óra 18 perckor az ülést megkezdte.

**Jelen vannak:**
Dr. Pecsenye Csaba
Dr. Varga Rita
Dr. Félegyházy Megyesy Fatime
Dr. Szabó Péter
Dr. Hegedűs János
Dr. Kovács Gergely
Dr. Surányi József
Dr. Kozlovszky Ágnes
Dr. Kovács Ildikó
Dr. Bagdi Árpád Gyula
Dr. Csik Attila
Dr. Nagy István András
Dr. Hild Ágnes
**az OBT tagjai**

Dr. Senyei György, az Országos Bírósági Hivatal elnöke
Dr. Lajtár István, a Legfőbb Ügyész közjogi helyettese
Dr. Havasi Dezső, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke
Dr. Parti Tamás, az Országos Közjegyzői Kamara elnökhelyettese
**tanácskozási joggal rendelkező résztvevők**

Dr. Kovács Ágnes
**az Országos Bírósági Hivatal Elnöki Kabinet főosztályvezető-helyettese**

Dr. Élő Károly
**a Kúriára beosztott bíró, hallgatóként**

Dr. Boros Katalin
**a MABIE elnöke, állandó meghívott**

Dr. Balázs-Nagy Gabriella
**az OBT Titkárság főosztályvezetője**

Dr. Kocsis Eszter
**az OBT Titkárság főosztályvezető-helyettese**

Szvobodáné dr. Ladányi Lilla
**az OBT Tiktárság főosztályvezető-helyettese**

Dr. Boross Anikó
**az OBT Titkárság szabályozási referense**

Dr. Gáspár Emese
**az OBT Titkárság szabályozási referense**

Dr. Fenyvesi Lórántné Villám Adrienn
**az OBT Titkárság tisztviselője, jegyzőkönyvvezető**

Maród-Kiss Nikoletta
**az OBT Titkárság tisztviselője, jegyzőkönyvvezető**

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Köszöntöm az ülésen résztvevőket, az OBT tagokat, a tanácskozási joggal rendelkezőket, a meghívottakat és a megjelent hallgatóságot.

Az OBT tagjai közül dr. Varga Zs. András a Kúria elnöke, valamint dr. Kardos Dóra OBT tag 2026. március 18. napján megküldött e-mailben bejelentették, hogy egyéb hivatalos elfoglaltságuk miatt az ülésen nem tudnak részt venni.

A tanácskozási jogosultak közül dr. Tuzson Bence igazságügyi miniszter nem jelent meg, távolmaradását nem mentette ki.

Tájékoztatom Önöket, hogy az ülésen jegyzőkönyv készül, a jegyzőkönyvet az OBT Titkárság munkatársai vezetik, valamint az ülésen elhangzottak hangrögzítésre is kerülnek.

Tájékoztatom a jelenlévőket, hogy a hozzászólások jelzése és a szavazás is gépi úton történik. Kérem, hogy mindenki kapcsolja be a „jelenlét” gombot és az az ülés tartama alatt az mindvégig legyen bekapcsolva. Amennyiben valaki elhagyja az ülést, kérem ezt a gombot kapcsolja ki. Amennyiben valaki szót kér, az annak megfelelő gomb megnyomásával jelezze ezen igényét. Kérem, hogy felszólaláskor mindig ügyeljen a hozzászóló, hogy a mikrofonja legyen bekapcsolva, mert csak így kerülhet rögzítésre a hozzászólása. Egyúttal kérem, hogy a hozzászólás befejezését követően mindenki ügyeljen a mikrofon kikapcsolására, mert mindig csak egy mikrofon lehet aktív, amely egyben rögzít is. A szavazás szintén gombnyomással történik, kérem mindenki ügyeljen arra, hogy a szavazás megindítását követően az előzetesen beállított 10 másodpercen belül adja le szavazatát.

Megállapítom, hogy az OBT tizenhárom tagja jelen van, az ülés határozatképes, miután a határozatképességhez legkevesebb tíz tag jelenléte szükséges. A határozatképességnek az ülés tartama alatti ellenőrzésének sikeressége érdekében kérem, hogy az ülésről való eltávozásukat szíveskedjenek jelezni.

Felkérem dr. Surányi Józsefet, hogy segítse az összefoglaló előkészítésével a munkánkat, köszönöm, hogy ezt vállalja.

Ismertetem az ülésünk írásban előre megküldött módosított napirend tervezetét:

1) Előterjesztés a bírák és az igazságügyi alkalmazottak szabadságolási rendjéről szóló OBH elnöki ajánlás véleményezése tárgyában (előterjesztő: dr. Senyei György, az Országos Bírósági Hivatal elnöke – 2026.OBH.XXVII.G.2/2.)

2) Előterjesztés bíró lemondási ideje tartamának meghatározása tárgyában (előterjesztő: dr. Senyei György, az Országos Bírósági Hivatal elnöke – 2026.OBH.XXX.G.15/3.)

3) Előterjesztés bírói álláspályázatot eredménytelenné nyilvánító döntés tekintetében egyetértési jog gyakorlása tárgyában (előterjesztő: dr. Senyei György, az Országos Bírósági Hivatal elnöke – 2025.OBH.XXIX.B.114/1.3.)

4) Előterjesztés az Országos Bírói Tanács által felállított „Az OBT hatékonyabb működését elősegítő intézkedéseket feltáró bizottság” elnevezésű eseti bizottság intézkedési és módosítási javaslatai (előterjesztők: dr. Kozlovszky Ágnes, dr. Varga Rita, dr. Nagy István András, dr. Csik Attila, dr. Hild Ágnes OBT tagok)

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Ügyrendi hozzászólásra dr. Szabó Péternek adom meg a szót.

**Dr. Szabó Péter – ügyrendi hozzászólás:**

Tisztelt Tanács!

A módosított napirendi javaslat 4. pontja szerint az OBT a mai ülésen tárgyalja az Országos Bírói Tanács által felállított „az OBT hatékonyabb működését elősegítő intézkedéseket feltáró bizottság” elnevezésű eseti bizottság intézkedési és módosítási javaslatai című előterjesztést.

Engedjék meg, hogy ráirányítsam tagtársaim, különösen az öt előterjesztő figyelmét arra, helyesnek tartanám, ha e napirendi pont az ülésen megtárgyalásra nem kerülne.

Mindenekelőtt tájékoztatásul közlöm, közérdekű adatok megismerése céljából kérelmet intéztem az ELTE Társadalomtudományi Kutatóközponthoz, mely kérelmemre 2026. március 4-én választ kaptam. A választ papír alapon most mindenki rendelkezésére bocsátom.

Felolvasni nem kívánom, viszont kérem, képezze az ülésről készítendő jegyzőkönyv mellékletét, így a nyilvánosság is megismerheti azt.

Meg kívánom jegyezni, ezek szerint a résztvevő kutatók az eseti bizottság tagjai figyelmébe tudományos közleményeket 2025. novemberében is ajánlottak, pedig az anyag az eseti bizottság elnökének előadása szerint még októberben elkészült, november első felére annak lektorálása maradt. Feltűnő továbbá, milyen alacsony a megbízott megbízási díja, általános forgalmi adóval 100.000 forint, ami nettó 78.740 forint, azaz a 60 munkaóra elfogadásával 1.312 forint/munkaóra.

AZ ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont részletes válaszaiban foglaltakat nem vonom kétségbe, azonban a fő kérdés továbbra is fennálló: az Elemzésnek ki a szerzője, kik a szerzői? Vegyük sorra, mit tudunk, s mit nem.

A bizottsági tagoknak a feladatuk ellátásával kapcsolatos elektronikus levelezése rendelkezésre áll, amit lényegében dr. Nagy István András is megerősített. E levelezés ugyanakkor – előttem és tudtommal sok tagtársam előtt legalábbis - nem ismert. Ha van ilyen levelezés, úgy pontosan megállapítható lenne, melyik eseti bizottsági tag mivel járult hozzá a munkához, s amennyiben valós, hogy ők írták az anyagot, kiderülhetne, milyen felosztásban. Természetszerűen azzal, hogy nem ismert a levelezés tartalma, nem követhetők nyomon az ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont által említett egyes szövegváltozatok sem.

Dr. Kozlovszky Ágnes elmondta a 2025. december 3-ai ülésen, hogy nem tudja most így megbontani melyik bizottsági tag milyen témával foglalkozott, ami, lássuk be, meglehetősen életszerűtlen.

Dr. Varga Rita a 2026. február 4-i ülésen elmondta, az OBT kodifikátorai, főleg dr. Boross Anikó sok munkaórát fordítottak arra, hogy a szakmai anyag így összeállt, de hogy pontosan mit, azt nem tudjuk. Tudjuk viszont, az Elemzést nem ők írták, a „szakmai munka megállapításai" nem tőlük származnak.

Dr. Csík Attila a 2026. február 4-ei ülésen arról beszélt, hogy valamennyi bizottsági tag legalább 20 oldal anyagot állított össze, a végleges anyag pedig ennek „összeollózásával" keletkezett. Ehhez képest egy tudományos igényű munka nem így keletkezik. Nem ismert ez az eseti bizottsági tagonként legalább 20 oldal anyag, melyekből, ha léteznek, kitűnne az is, az ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont által állított háttéranyagokat, nemzetközi összehasonlító szempontokat felhasználták-e, s miként. Dr. Csik Attila elmondta továbbá, ez a munka annak a folytatása, mondhatni befejezése, ami a 2023. évi X. törvénnyel kezdődött el, annak érdekében, hogy nyilvánvalóan a forráslehívás – értelemszerűen az uniós forráslehívás - megvalósulhasson, és a jogállamisági kritériumok is teljesüljenek. E mondatai nagyon beszédesek, hiszen azt juttatják kifejezésre, az eseti bizottsági előterjesztés OBT általi elfogadása esetén az annak megfelelő jogalkotás nagyösszegű uniós források feltétele lenne. Ugyancsak beszédes a 2026. március 4-ei ülésen kifejtett az a nézete, hogy az Elemzés célja, a felsőbb igazgatási szinten ne legyen kontroll nélküli hatalom, mert így bárki szabadon ámokfuthat és erodálhatja a Kúriába és az igazságszolgáltatási rendszerbe vetett közbizalmat, hitelességet.

A 2025. december 3-ai ülésen az eseti bizottság tagjai kérdésemre egyetlen, az ELTE TK által ajánlott háttértanulmányt sem tudtak megnevezni, s ilyet utóbb sem neveztek meg.

Tudjuk, hogy az eseti bizottság az Elemzést, illetve előterjesztését alakszerű határozattal nem fogadta el, pedig a formális, dokumentált megtárgyalás hasznos lett volna a tisztán látáshoz.

Alapvető hiányosság, hogy amennyiben szerzőtársakról van szó, nem tudjuk, ki melyik részt írta, s azt sem, a szerkesztés szükségszerűen felmerülő feladatát ki végezte. Az anyag végig olvasása alapján azonban a szöveg stílusa alapvetően egységes, így kizárható, hogy annak öt szerzője lenne.

A bírósági határozatok nyilvánosan elérhető adatbázisában megkerestem az eseti bizottság elnöke, dr. Kozlovszky Ágnes által írt közzétett ítéleteket, s megtaláltam a Debreceni Járásbíróság P.21.295/2021/32. számú ítéletére, amit annak tükrében olvastam át, hogy megnézzem, a Debreceni Járásbíróság bírájaként az ügyben eljárt dr. Kozlovszky Ágnes stílusa mennyire rokonítható az Elemzés stílusához. Engem ennek nyelvi stílusa egyáltalán nem emlékeztet az Elemzés szinte teljes egészének merőben eltérő stílusához. Ami feltűnő: dr. Kozlovszky Ágnes nagyon gyakran elhagyja – főleg a bekezdések elején – a magyar nyelv szerint kötelező határozott névelőt, az ítéletben a bekezdések elején legalább tizennyolcszor *(„Felperes tulajdonosa a…", „Esetleges fagykár kapcsán…", „Idősebb testvér…", „Alperes hivatkozta„…")*, emellett pedig az alany-állítmány sorrend többször megfordult *(„Vizsgálta azt a bíróság„…", „Tájékoztatta a bíróság a feleket„…")*. Több, a magyar nyelv szabályai szerint nem szokásos fordulatot találtam *(„…ami alma megtermett, kézi szedéssel leszedték", „a szakvéleményadásra való jogosultsága fennállt")*. A Debreceni Járásbíróság idézett ítéletének stílusára legfeljebb az Elemzés egy-két nagyon rövid része emlékeztet (így: X.2.3. pont).

Arra kérek mindenesetre mindenkit, hogy véleményalkotás előtt gondosan vesse össze a két szöveget.

Ezen kívül nem tudjuk, hogyan, milyen aktussal történt az ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont felkérése, az OBT SZMSZ-e előírásának tükrében nem áll rendelkezésre az eseti bizottság határozata a szakértőként bevonásról. Érdemes felidézni a 2025. április 2-i ülésről készült jegyzőkönyv 32. oldalát, mely tanúsítja: dr. Kozlovszky Ágnes azt mondta, a Tanács majd eldönti, maga határoz-e megfelelő szakismerettel rendelkező szakértő bevonásáról, vagy ezt az eseti bizottságra testálja. Mondani sem kell, semmi nem valósult meg ebből.

Az előterjesztés az eseti bizottság megbízásának az eseti bizottság elnevezésében is megnyilvánuló tartalmával szemben szinte semmit nem mond arról, a hatékonyabb működéshez milyen intézkedéseket javasol, hanem zömmel jogalkotási javaslatok vannak.

A fentiek alapján minimum az állítható, kétséges, az Elemzést ténylegesen az eseti bizottság tagjai készítették. Úgy tűnik, valóban történt eseti bizottsági tevékenység. Nem vitatom például azt, hogy az OBT kodifikátorai is dolgoztak, azonban nem alátámasztott, hogy e szellemi tevékenység eredménye volna maga az Elemzés.

Vannak, akik azt mondják, az anyag tartalma a fontos, nem pedig az, hogy tisztában lehessünk, ki a szerző, kik a szerzők. Engedjék meg, hogy – kicsit távolabbról indítva - kifejtsem, ezt miért tartom tévesnek.

Az eseti bizottsági előterjesztés kétségkívül legfontosabb javaslata szerint a Bszi. 103. § (1) bekezdésének f) pontja úgy egészülne ki, hogy az OBT ellenőrzi a Kúria elnökének igazgatási tevékenységét. Bár az előterjesztésben nem szerepel, de az általános felügyeleti jogkör megteremtésével a javaslat úgy lehetne teljes, hogy miként a Bszi. 74. § (1) bekezdése szerint az OBH elnökének tisztségétől való megfosztását az OBT az Országgyűlésnél kezdeményezheti, ugyanez a Kúria elnökét illetően is megillesse. Dr. Csík Attilának a legutóbbi ülésen tett, már hivatkozott hozzászólása véleményemet erősíti.

Dr. Csík Attila hozzászólásában a nem titkoltan jogszabályalkotási kezdeményezés alapját képező Elemzés céljaként jelölte meg a transzparencia növelését. Ennek fényében is érthető elvárás, hogy az Elemzés elkészültének menete – a legkevesebb, ami mondható, hogy a Tanács tagjai számára mindenképpen – transzparensen visszakövethető, a szerzőség megállapítható legyen. Ez fontos kell, hogy legyen mindenki számára. Ezért kereste meg dr. Bagdi Árpád Gyula tagtársam is dr. Pecsenye Csabát kérdéseivel – tájékoztatása szerint sikertelenül. Nem kapta meg azokat az eseti bizottsági tagi részanyagokat, amelyeken az Elemzés állítólag alapul, s amelyek alkalmasak lehetnének annak igazolására, hogy az Elemzés valóban az eseti bizottságtól, illetve tagjaitól származik.

Napjainkban egyre gyakrabban merül fel, hogy amennyiben ennek feltételei adottak lesznek, miként lehet lebontani a jelenlegi, autoriternek tartott berendezkedést, ez alkotmányosan hogyan valósítható meg. Ahogyan program szintjén – nem OBT tagok részéről, teszem hozzá - megfogalmazásra került, az alapcél a szabad, független igazságszolgáltatás megteremtése, ami értelemszerűen személyi változásokkal kell, hogy járjon, mindenekelőtt a Kúria elnökét érintően. Az érvelés mögött jogfilozófiai szinten az a gondolat húzódik meg, hogy a jognak szükségképpen kell, hogy legyen értéktartalma, minimális értéktartalom nélkül az adott szabály nem jog. Ezzel összefüggésben egyáltalán nem mellékesek a jog keletkezésének körülményei. S mivel jelen előterjesztés jogalkotásra irányul, hadd kérdezzem meg: akkor hogyan lehet majd minősíteni azt a pozitív jogot, melynek keletkezési körülményei az elmondottak szerint minimálisan állíthatóan aggályokkal terheltek?

Tisztelt Kollégák!

Az adott kérdéstől elvonatkoztathatóan annál nagyobb hibát nehéz elképzelni, minthogy valaki saját szellemi termékeként hozza nyilvánosságra más alkotását, amit nem ment az sem, ha mögötte a közjót szolgáló cél áll. Sajnálom, hogy a rendelkezésre álló információk alapján erősen kétséges, hogy az Elemzés az eseti bizottság munkájának eredménye. Mindamellett, hogy kételyemet számos körülmény erősíti, leginkább meghatározónak azt tartom, hogy az eseti bizottság nem mutatta be azokat a 2025. október 31-e előtt keletkezett, a tagjaitól származó, önálló szellemi alkotásnak minősülő anyagokat, melyeken az Elemzés egésze alapul. Természetesen, ha előkerülnek ellentétes következtetés levonására alkalmas bizonyítékok, kész leszek álláspontom felülvizsgálatára. Ennek érdekében kérem azokat, akiknek olyan bizonyítékok állnak rendelkezésére, amelyek igazolják, hogy az Elemzés az eseti bizottság szellemi terméke, álljanak elő végre azokkal. Addig viszont javaslom, az előterjesztést az OBT ne tárgyalja. Annak tartalmát tekintve vannak értékes elemek, melyek jövőbeni tárgyalását más formában indokoltnak tartom. Hozzáteszem: a Kúria elnökének igazgatási tevékenységére vonatkozó hatályos jogi szabályozás sem kőbe vésett.

Kérem hozzászólásom tárgyilagos, a tényeken alapuló megítélését. Köszönöm.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Köszönöm.

Ezzel összefüggésben a szokásomtól eltérően elsőként hadd reagáljak, mert részben az én tevékenységem is meg lett nevesítve.

Az Eseti Bizottság munkájával kapcsolatosan valóban én sem látom be azt, hogy mi az összefüggés a között, hogy azt ki készítette és hogy azt az előterjesztést tárgyalja az Országos Bírói Tanács. Ezzel összefüggésben mindenekelőtt arra utalok, hogy az előterjesztő nem csupán az Eseti Bizottság, hanem annak négy tagja, plusz egy nem az Eseti Bizottságban szereplő tag.

*Dr. Parti Tamás 9 óra 41 perckor elhagyja az üléstermet.*

Megerősítem, hogy függetlenül attól, hogy nem voltam az Eseti Bizottságban, függetlenül attól, hogy értelemszerűen a Kúria Elnökének más az álláspontja, mondhatni évek óta az az álláspontom, hogy szükséges lenne nem a Kúria feletti felügyelet, hanem a Kúria Elnökének igazgatási tevékenysége feletti kontroll, és e kontroll képviselőjének én magam is megfelelőnek tartom az Országos Bírói Tanácsot.

Szóba került az, hogy megkereséssel élt tagtársam irányomba. E megkeresésre adott válaszomat mindenki láthatja, hiszen az OBT Titkárságának levélforgalmára minden tagnak rálátása van. OBT Elnökként én azt tudom rendelkezésre bocsátani, ami ebben a levelezésben, ebben az anyagban rendelkezésre áll és ez megtörtént.

Az ELTE TK Jogtudományi Intézete díjazásával összefüggésben pedig a következőket szeretném elmondani, hiszen annak, mármint a szerződésnek az aláírója én voltam. Én beszéltem az ELTE TK Jogtudományi Intézetének illetékes munkatársával és az ELTE TK Jogtudományi Intézete azt ajánlotta fel, hogy pro bono készítik el a lektorálásukat ezen anyag kapcsán, illetőleg nyújtanak segítséget, mert nekik, mint közintézménynek a feladatai közé tartozik az, hogy segítsék a többi állami szervet.

*Dr. Csik Attila 9 óra 43 perckor elhagyja az üléstermet.*

Én ragaszkodtam ahhoz, hogy ne ingyenesen történjék ez a dolog, hanem valamiféle ellenértéket e tekintetben kössünk ki. E megállapodásnak megfelelően került ellenérték abba a szerződésbe, amelyet az ELTE TK Jogtudományi Intézetével az OBT kötött. Azt hiszem talán ezek azok a dolgok, amelyek az én eljárásommal kapcsolatban felmerültek és ezekre szerettem volna utalni.

**Dr. Nagy István András – ügyrendi hozzászólás:**

Köszönöm a szót.

Tisztelt Bírói Tanács!

Érdeklődéssel hallgattam ismételten dr. Szabó Péter tagtársam megszólalását. Először meg is néztem a naptárat, hogy nem az április 1-jei ülésen ülünk-e, de sajnos nem. Azt gondolom, hogy a vicc kategóriába tartozik, ami az észrevételeit illeti, de sajnos még sem vicces. Én magam valamennyi alkalommal, amikor ez felmerült, tulajdonképpen mióta a bizottsági munkával kapcsolatos előterjesztés beküldésre került az OBT-nek, valamennyi ülésen támadás érte a Bizottság munkáját, részemről valamennyi alkalommal visszautasításra kerületek ezek a vádak, amelyek gyakorlatilag egy vád köré csoportosulnak, mostanra már szerencsére csak ez az egy maradt. Nevezetesen, ha jól értem kétségbe vonja Tagtársam továbbra is, hogy mi írtuk volna, mármint a bizottsági tagok ezt az anyagot. Ezzel kapcsolatosan több figyelemfelhívás volt az én részemről, minden alkalommal visszautasításra kerültek az ezzel kapcsolatos vádak. A legutóbbi ülésen azt is felvetettem, hogy érzékenységünk esetén a bűncselekmény miatti

feljelentést is magában hordozzák most már ezek a hozzászólások, és én azt gondolom, hogy el is jutottunk eddig a szintig.

*Dr. Csik Attila 9 óra 45 perckor visszatér az ülésterembe.*

Majd még alszom erre egyet.

Azt azért a magam részéről szeretném kiemelni, hogy a Tagtársam ez irányú érdeklődését mennyire tartom valósnak. Október 31-ig tartott a tavalyi évben ennek a Bizottságnak a munkája. Előterjesztésre került az anyag a decemberi ülésre, az az négy hónapja ismert a tagok előtt az anyag, több mint négy hónapja. Ezalatt a négy hónap alatt többször találkoztunk nyilvánvalóan ülésen is, ülést megelőzően informálisan is, de soha egyetlen egy alkalommal nem tette fel Tagtársam ezeket a kérdéseket a bizottsági tagoknak, kizárólag OBT jegyzőkönyvben, feltételezem azt kihasználva, hogy ez nyilvánosságra kerül. Ez azt gondolom önmagában is mutatja az érdeklődése valódiságát. Bármikor megválaszoltuk volna ezeket a kérdéseket, amennyiben erre valóban kíváncsi lett volna. Hogy ehhez képest közérdekű adatigényléshez is folyamodott Tagtársam, ezt is tudjuk már, hiszen most elmondta, valamint egy másik Tagtársunk is írásban érdeklődött az OBT Elnökénél. Én tényleg szeretném kiemelni a magam részéről még egyszer azt, hogy informálisan egyetlen egy kérdést nem kaptunk ezzel kapcsolatosan.

Az, hogy egy anyagon dolgozik öt bizottsági tag, a dr. Szabó Péter által elmondottakból kiindulva úgy értelemezem, amit mondott, hogy ez azt feltételezné az ő részéről, hogy akkor lenne afelől megbizonyosodva, hogy mi írtuk ezt az anyagot, hogyha valamelyikünknek a fogalmazási stílusa felismerhető lenne ebben az anyagban. Nyilván egységesítésre került a szövegezés, azt gondolom, hogy ez nem kíván bővebb magyarázatot. Valóban mindenki megírta a maga stílusában, a maga szóhasználataival a saját részét, és ez mivel egy igényes anyagot igyekeztünk az asztalra tenni természetesen nem kerülhetett olyan formában, amire utalt a tagtársam, hogy ez ötféle megfogalmazásban, ötféle formában kerüljön előterjesztésre. Nyilván egységesítésre került a végső anyag. Ebből ezt a következtetést levonni, hogy nem írhattuk öten megint csak a vicc kategória.

Az számomra is nagy kérdés, hogy mi köze van egyébként ahhoz a Tagtársaknak, akik nem vettek részt az Eseti Bizottság munkájában, hogy ebbe pontosan ki hány betűt ütött le. Nem hiszem, hogy ennek bármi jelentősége lenne, illetve nem látom, hogy mi lenne ennek a jelentősége az ügy szempontjából. Több bizottságot alapított már az OBT a jelenlegi összetételében, eddig egy bizottsági munka kapcsán sem merültek fel ilyen aggályok, sem dr. Szabó Péter tagtársamban, sem a többi Tagtársban. Soha nem kellett ilyenről számot adnia egyik eseti bizottságnak sem, hogy ki mit írt bele, milyen betűt ütött le, hány betűt ütött le és mi a saját gondolata. Miként nem került az eddigi anyagokban feltüntetésre az sem név szerint, hogy ki melyik szót írta bele az anyagba. Nyilván, mivel ez eddig nem merült fel, ilyenre nem is készülhettünk, tehát ilyen adat nem hiszem, hogy rendelkezésre fog állni, de meg lehet próbálni.

Az pedig, hogy ítéleteknek a szerkezetét és megfogalmazását van ideje vizsgálgatni Tagtársamnak, én ezért megmondom őszintén irigy vagyok rá. De, hogy ebből olyan következtetést levon, hogy legfeljebb két fejezetet írhatott a Bizottság Elnöke, mert azok tükrözik ennek az ítéletének a formáját, az megint csak megnevettető.

Összességében megint a leghatározottabban visszautasítom azt a vádat, hogy mindenféle etikai normát, ami vonatkozik a bíróra megszegve csináltuk volna ezt az anyagot, vettünk volna részt

ennek az anyagnak az elkészítésében. A leghatározottabban visszautasítom ismételten és felhívnám Tagtársam figyelmét, hogy immáron álláspontom szerint amellett, hogy bűncselekményt is elkövet ezekkel a hozzászólásaival, súlyosan sérti az Etikai Kódex több pontját is, nem is beszélve az erkölcsi normákról. Köszönöm.

**Dr. Kozlovszky Ágnes – ügyrendi hozzászólás:**

Köszönöm a szót.

Én arra szeretnék visszautalni, hogy ezt az Eseti Bizottságot már 2025. április 2-án hozta létre az Országos Bírói Tanács többségi döntésével. 2025. október 31. napjával határozta meg a munkája befejezését többségi döntésével. 2025. december 3-án megkezdtük az ismertetését öt tagi javaslatra, ugyanakkor a 2026-os első féléves ülés elfogadásakor többségi döntésével szintén akként foglalt állást az Országos Bírói Tanács, hogy ebben a félévben ezt a munkaanyagot és témakört tárgyalja. Az hangsúlyozandó, visszakanyarodva az SZMSZ rendelkezéseihez és a szakértő bevonásához, hogy magát az Eseti Bizottságot életre hívó határozatban erről az OBT is dönthetett volna, de a Bizottság számára is megengedi az SZMSZ, hogy felkérjen szakértőt. Ezt meg is tettük. Ennek nyomán az OBT Elnöke a megállapodást megkötötte és az Intézet a lektorálást el is végezte, mint ahogy az Elemzés elején az erről kiállított iratuk számot is ad.

Amit még ehhez kapcsolódóan el szeretnék mondani a múltkori ülésen, amelyen nem voltam jelen volt a vonatkozásban napirendi javaslat, hogy az Eseti Bizottsággal kapcsolatosan a Tanács más szempontból is vizsgálódjon. Akkor is többségi álláspontal a Tanács akként döntött, hogy azt a napirendjére nem veszi, melyből az a következtetés volt meglátásom szerint levonható, hogy szakmai anyagként kívánja azt kezelni és megvitatni.

Dr. Szabó Péter 2026. március 4-én kapta ezt a közérdekű adatválaszt, amelyet ehhez képest 2026. március 18-a reggel bocsájt a rendelkezésünkre. Csak azt tudom mondani, hogy visszatartva ezt az információt elzárva bennünket a felkészüléstől, megismerés lehetőségétől, így a mellékletként való csatolását én ellenzem, mivel a tartalmát ebben a pillanatban nem ismerem.

A Tanács szempontjából azt kérem, hogy az anyag megtárgyalását azt folytassa, hiszen az Eseti Bizottság a munkát elvégezte, az előterjesztést is benyújtotta és az alapul szolgáló Elemzést is.

A kért anyagokkal kapcsolatban az lenne az észrevételem, hogy dr. Szabó Péter üléseken és szóban kér tájékoztatást jogszabályi alap megjelölése nélkül. Az írt tagi megkeresés is megérkezett a Titkárságon keresztül a Bizottsághoz, szintén jogszabályhely megjelölése nélkül. Mivel én úgy látom, hogy annak ellenére, hogy bár dr. Szabó Péter kritikus velem, mégis a jogi tanácsaimat megfogadja, hiszen a részemről hangzott az el, hogy amennyiben adatot igényel az intézettől úgy közérdekű adatigényléssel élhet. Kapva kapott a lehetőségen, úgyhogy engedje meg, hogy a Bszi. 112. § (1) bekezdés a) pontját ajánljam a figyelmébe, miszerint *„az OBT tagja jogosult és köteles az OBT munkájában részt venni, feladatai ellátásához jogosult az OBT és az OBH működésével kapcsolatos iratokba betekinteni, további az OBH elnökétől adatokat, tájékoztatást kérni”.*
Ebből meglátásom szerint az következik, hogy alapvetően jogszabályi szinten az OBT Elnökétől és az OBT tagjától adatokat és tájékoztatást nem kérhet, ugyanakkor az OBT működésével kapcsolatos iratokba betekinthet. Az, hogy az OBT működésével kapcsolatos iratoknak mi tekinthető azt gondolom, hogy a Tanács többségi álláspontjával határozhatja meg

valamikor, ami nem ennek az ülésnek a napirendi javaslata és tárgya. Hogyha valamikor ilyen javaslatuk lesz akkor a Tanácsnak meg kell fontolnia, hogy mi tekinthető annak. Jelenleg az SZMSZ akként rendelkezik - ezeket már többször hivatkoztuk -, hogy a Bizottság Elnöke előterjesztést készít.

*Dr. Parti Tamás 9 óra 56 perckor visszatér az ülésterembe.*

Az annak alapjául szolgáló Elemzést benyújtottuk. Az SZMSZ ránk, a Bizottságra azt rója, hogy a bizottsági ülésekről emlékeztető készüljön. Valamennyi bizottsági ülésünkről az emlékeztető elkészült, a Titkárságon keresztül a tagok megismerhették, de a dr. Kovács Gergely tag kérésére ez közvetlenül is az OBT tagoknak ezek az emlékeztetők meg lettek küldve.

Dr. Bagdi Árpád tag kérdései kapcsán azt kérte, hogyha az OBT Elnöke nem tud választ adni akkor hívjon fel engem az Eseti Bizottság Elnökét a válaszadásra. Ilyen felhívással nyilván az Elnök nem élt, nem is élhetett, nincs is jogszabályi alapja, de én dr. Bagdi Árpád Gyula tagnak írásban a kérdéseit megválaszoltam. Ezekről az eseti bizottsági tagokat tájékoztattam. A Titkárságnak azonban már nem küldtem meg, mert nem látom tisztázottnak az OBT működésével kapcsolatos iratok körét, a betekintés mértékét és módját.

Én változatlanul azt kérem a Tanácstól, hogy az anyag ismertetését és szakmai megvitatását folytassa. Bár dr. Szabó Péter levenni kéri a napirendről, ugyanakkor a szakmai véleményét már hozzáfűzi és kifejti.

Ami pedig azt illeti, hogy az ítélkező bíróként hozott ítéletemet keresi és értékeli. Magam konkrétan felhívnám a figyelmét a Bírák Etikai Kódexének a 8. cikk (4) bekezdésére, mert meglátásom szerint bírói etikai normát sért ezzel Dr. Szabó Péter. „A más bíró által hozott döntéseket eltérő szakmai álláspontjának kifejtését meghaladóan nem bírálja.” Az, hogy stilisztikailag, nyelvtanilag az én ítélkező tevékenységem során hozott ítéletet bírálja, kritizálja ezzel azt gondolom ezt a normát megsérti és én kérem, hogy ettől tartózkodjon.

Dr. Nagy István András tagtársammal teljesen egyetértek az általa elmondottokkal. Én most mivel ez a napirenden nem szerepel, ezt a Tanács nem tárgyalja és a működésével kapcsolatos iratok köre nem tisztázott én további vitába, információba e körben nem bocsátkozok. Szóban is felajánlottam a Tagtársak részére, hogy bármilyen kérdés van megismerhetik, megbeszélhetjük. A belső működésünknek tekintem, hogy egymás között kommunikáljunk, kifelé pedig azt tudjuk kommunikálni, amivel többségében egyetértünk és helyére tesszük ezeket jogilag. Nem éltek ezzel a lehetőséggel. Írásban volt egy ilyen megkeresés jogszabályi alap nélkül, amire én azért, mert messzemenőkig tiszteletben tartom egy OBT tag jogait és lehetőségeit, kötelezettség nélkül a válaszaimat megadtam.

**Dr. Hild Ágnes – ügyrendi hozzászólás:**

Köszönöm a szót.

Tagtársaim már előttem igen tényszerűen reagáltak dr. Szabó Péter által előadottakra. Dr. Szabó Péter tagtársam felszólalásában, az általa szubjektív alapokon összegyűjtött és felsorakoztatott tényekből szerintem helytelen következtetéseket von le, és ezzel szubjektív értékítéletet enged meg magának. Ez számomra megdöbbentő és méltatlannak tartom a Tanács működésével összefüggésben.

Ahelyett, hogy erre bármilyen más módon reagálnék, arra hívom fel a figyelmet, hogy a vádaskodás helyett érdemes lenne már a tényleges munkavégzésre koncentrálni egymás kölcsönös tisztelete és a tisztességesség jegyében is.

**Dr. Varga Rita – ügyrendi hozzászólás:**

Tisztelt Tanács! Tisztelt Meghívottak!

Kicsit ismételni fogom az előttem elhangzó véleményeket, de mégis szükséges pont a 2026. március 4. napján megigényelt közérdekű adatigényléssel kapcsolatosan az alábbiakat leszögezni.

Én is azt állapítottam meg, hogy ez az irat már 2026. március 4-én tagtársunk rendelkezésére állt, tehát egészen 2026. március 18-ig lehetősége lett volna és ez lett volna a tisztességes eljárás, - ha már itt a tisztességes eljárást vitatja és kifogásolja Tagtársam – akkor az lett volna a tisztességes, ha rendes áttanulmányozásra ezt az iratot korábban megküldi valamennyi tagnak. De én most csak ebből az iratból indulnék ki, amelyben konkrét választ kap a konkrét kérdéseire és egyértelműen szeretném ennek a megküldött közérdekű adatigénylésnek az egyik bekezdését a Tagtársam figyelmébe ajánlani és ez pedig a következőket jelenti:

*„A szakértői munkát XY kutatóprofesszor és X professzor végezte 2025. október 3. és november 13. között. A végzett szakmai tevékenység: a megküldött szövegváltozatok áttanulmányozása; releváns szakirodalom felkutatása és megadása, szakirodalmi összefoglaló készítése; a professzorok egymás közti konzultációja különösen az alkotmányossági kérdésekben, a releváns AB hatáskör terjedelmének értelmezése érdekében; az Előterjesztés szövegváltozatainak olvasószerkesztése.”*

Mindezen adatok számomra egyértelműen arra utalnak, hogy a kollegák által megküldött anyagok áttanulmányozását követően adták meg azt a választ a Bizottságnak, amelyre a Bizottság kíváncsi volt. Az ELTE bevonásának jogalapját illetően szintén a közérdekű adatigénylésre adott válaszra hívnám fel a figyelmet, mert az ELTE alapító okiratának 4.1.2. pontja pedig a következőképpen szól:
…„*a szakemberképzés és szaktanácsadás, szakvélemények készítése”. Az Alapító Okiratba beleérhető és kiemeli, hogy a Jogtudományi Intézet fenntartótól függetlenül, a nemzet szolgálatára rendelt kutatóhelyként rendszeresen végez szaktanácsadói, véleményezési tevékenységet alkotmányos szervek megkeresése alapján”*

Részletezi a közérdekű adatigénylésre adott válasz azt is, hogy például a Kúria több esetben, valamint az Országgyűlés Alkotmányt Előkésztő Bizottsága is kért már szakvéleményt. Szerintem az nem vitatható el, hogy az OBT is beletartozik ebbe a körbe, tehát a kutatómunka igénylése és szaktanácsadás kérése indokolt volt.

Tagtársam azt is kifogásolta, hogy miért csak 100.000 forint volt az ellenértéke, amelyet az OBT-vel kötött megállapodásban rögzítettek. Itt is utalnék a közérdekű adatkérésre adott válaszirat 3. oldal 3. bekezdésére, amely alapján a közérdekű adatigénylés egyértelműen utal arra, hogy fennálló munkajogviszonyok keretében látták el a szakértők a feladatot~~t~~, tehát munkájukért illetményt kaptak.

*Dr. Hild Ágnes 10 óra 04 perckor elhagyja az üléstermet.*

Tehát kvázi tiszteletdíjként lehetett értékelni a szakértői díjként kifizetett 100.000 forintot, amelyet az OBT kifizetett, ezen szakközreműködő jogviszony alapján.

Én azt is gondolom, hogy van a véleménynyilvánításnak egy határa, amit itt egy tagtárs megengedhet a többi tagtárssal szemben. Az, hogy valami személyiségi jogot sértő vagy nem, azt én pillanatnyilag nem szeretném értékelni. Hogy nem etikus? Ezt egészen bizonyosan állíthatom, hogy egy bíró tagtársnak az ítéletét összehasonlítani egy olyan több hónapos munkát felölelő szakértői anyag elkészítésével, amivel nem csak egy kolléga dolgozott, én ezt igencsak aggályosnak tartom. Köszönöm.

**Dr. Bagdi Árpád Gyula – ügyrendi hozzászólás:**

Tisztelt Országos Bírói Tanács! Tisztelt Meghívottak! Tisztelt Tagtársak!

Több mint egy óra eltelt a napirenddel összefüggésben. Mindenképpen javasolnám, hogy a napirenddel kapcsolatos kérdésekre fókuszáljunk, mert azt tapasztalom, hogy érdemben megyünk bele az érdemi eszmecserébe, vitába vagy nevezzük bárhogyan.

Én igyekszem nagyon röviden a napirenddel kapcsolatosan hozzászólni. Dr. Kozlovszky Ágnes tagtársam már utalt rá, hogy többségi támogatással hozta létre az Országos Bírói Tanács ezt a Bizottságot. Valóban 8:7 arányban. Magyarán a létrejöttekor hét OBT tag úgy gondolta, hogy erre a Bizottságra egyáltalán nincs is szükség.

Ezen túlmenően kétségtelen, hogy a bizottsági munkaelemzés meglehetősen terjedelmes, közel száz oldal. Azonban a magam részéről mégis hiányérzetem van. Hiányérzetem van, azért, mert az Eseti Bizottságnak az elnevezése az OBT hatékonyabb működését elősegítő intézkedéseket feltáró bizottság, ugyanakkor átolvasva a közel száz oldalas anyagot egyetlen egy intézkedés sincs benne. Van ugyanakkor egy átfogó igazságügyi reform, benne alaptörvény módosítással, benne Bszi. módosítással. A magam részéről javaslom, hogy ezt a hiányt pótoljuk. Nagyon örülnék, hogyha a Bizottság újra megkapná, visszakapná ezt a munkát és azzal is foglalkozna, ami az elnevezése. Nevezetesen feltárná azokat az intézkedéseket, amelyek a jelen jogszabályi környezetben mozdítják előre az Országos Bírói Tanács hatékonyabb működését, mert az én olvasatomban ennek a bizottságnak, ez lett volna a feladata és a jogszabály-kezdeményezés kapcsán esetleges jelzőt használtunk.

A javaslatom az, hogy az Országos Bírói Tanács adja vissza az Eseti Bizottságnak az Elemzést kiegészítésre a jelenleg hatályos jogszabályi környezet mentén a hatékonyság növelő intézkedések feltárása érdekében. Köszönöm.

**Dr. Szabó Péter – ügyrendi hozzászólás:**

Köszönöm a szót és köszönöm valamennyi hozzászólást.

Ugyanakkor dr. Bagdi Gyula hozzászólását nem számítva pontosan a lényegről nem beszéltek a kollégák. A lényeg az, hogy kérem az Eseti Bizottság valamennyi tagját, hogy vegyék elő azokat az anyagokat, ami dr. Csik Attila szerint minimum 20 oldalas anyag, amelyen alapul az elemzés.

Itt nagyon röviden egy-egy hozzászóláshoz.

Dr. Pecsenye Csaba kapcsán: az kétségtelen tény, hogy az előterjesztők közül az egyikük nem az eseti bizottság tagja. Ennek azonban megítélésem szerint jelentősége nincsen, hiszen az eseti bizottságot éppen azért hozta létre az OBT, hogy annak anyagát tárgyalja.

Ami dr. Nagy István András illeti, említette, hogy informálisan soha nem fejeztem ki aggályaimat. Van egy Signal csoportja az Országos Bírói Tanácsnak, amelyen kommunikálunk egymással. Én nem vagyok felhatalmazva arra, hogy erről a kommunikációról beszéljek. Ugyanakkor itt meg is néztem, hogy 2026. február 5-én és 6-án ilyen informális úton is beszéltünk erről, mindamellett, hogy ezt fel sem róhatná nekem. Mindemellett azt gondolom, hogy véleménynyilvánítási szabadságommal éltem.

*Dr. Hild Ágnes 10 óra 09 perckor visszatér az ülésterembe.*

Rendelkezésemre álló adatokból vontam le következtetést, vagy helyesen vagy nem. Emiatt bűncselekmény elkövetésével, vagy akár etikai vétséggel is vádolni igazából ez a chilling effect.

Ami dr. Kozlovszky Ágnest illeti, ha az ELTE Társadalomtudományt Kutató Központ válaszát igényli, felolvasom. Ugyanakkor én azt gondolom, hogy tiszteljük meg a bírói nyilvánosságot, illetőleg a széles nyilvánosságot is, hogy ezt a választ megismerhessék a jegyzőkönyv mellékleteként. Ami azt illeti, a Debreceni Járásbíróság ítéletét azért hivatkoztam volna, mert eltérő szakmai álláspontot kívántam volna kifejezni, ez egy nagyon erős csúsztatás. Engem nem érdekelt az, hogy az ítélet alapján helyes következtetésre jutott-e megítélésem szerint az adott ügyben a bíró. Természetesen ezzel nem is foglalkozhattam, nem is tettem azt. Egy dolog érdekelt, mégpedig azért, hogy véleményemet alá tudjam támasztani, hogy mennyivel rokonítható ennek az ítéletnek a nyelvi stílusa az Elemzés nyelvi stílusához.

Dr. Varga Rita hozzászólása kapcsán szeretném még egyszer felhívni a figyelmet arra, hogy az ELTE Társadalomtudományt Kutató Központ válaszában foglaltakat nem vonom kétségbe. Kiemeltem azt, hogy ugyanakkor ez a válasz a fő kérdést nem érinti, tehát azt, hogy valójában az Elemzésnek ki a szerzője, kik a szerzői. Köszönöm.

**Dr. Csik Attila – ügyrendi hozzászólás:**

Tisztelt OBT!

Köszönöm szépen a szót. Ismét megdöbbenéssel hallgattam egyes tagtársaim, különösen dr. Szabó Péternek a hozzászólását. Különösen annak fényében, hogyha visszamegyünk 2025. december 3-ára, amikor is először ez a napirendi pont tárgyalásra került vagy elindult, és ismertetésre került az ezzel kapcsolatos előterjesztés. Most már az ötödik ülésen járunk és azóta dr. Szabó Péter és még két-három tagtársunk hozzászólásai azt gondolom, hogy igencsak nélkülözik a valós tényeket a bizottsági anyaggal kapcsolatosan. Ötödik alkalommal lovagolnak a Bizottság vagy annak egyes tagja vagy a szakmai anyag hiteltelenítésén, és úgy tűnik ehhez nekik semmi sem szent.

*Dr. Surányi József 10 óra 12 perckor elhagyja az üléstermet.*

Azt jól látjuk, hogy dr. Szabó Péter átment írásszakértővé vagy nem tudom milyen szakértővé, aki különböző stílusú, különböző területen íródott szakmai anyagokat összehasonlítva meg tudja állapítani, hogy az kihez tartozik, kitől származik. Egyébként be tudnám mutatni nálam van, az én közel 20 oldalas anyagom. Éppen itt van, még egy anyag, ez 21 oldalas. Most csak

ennyi van nálam. Valós anyagok sokkal korábban kelt, 2025. szeptember 26-án kelt az én anyagom. Nincsen benne, még szóba se került például a Jogtudományi Intézet. Úgyhogy teljesen saját szerzemény, bármennyire igyekszik dr. Szabó Péter vagy bárki más ezt úgy beállítani, hogy ez nem is tudom honnét, akárkitől, mástól származik. Ami egyébként azt gondolom méltatlan bíróhoz és egy OBT taghoz is.

A múlt ülésen is hivatkozott dr. Szabó Péter tagtársunk arra a volt bíró kollégára, aki szerint vannak politikailag elfogult tagjai az OBT-nek. Én azt gondolom, hogy nem nevezzük ezeket a tagtársakat nyilván nevén, de azért, hogyha dr. Szabó Péter tagtársunknak is az OBT elnöki lemondásától eltelt munkásságát nézzük, azóta az erkölcsi iránytűje oly mértékben zavarodott meg, hogy azon is csodálkozom, hogy egyáltalán az OBT üléseire még ide talál és nem egyből a Kúriára megy. Dr. Szabó Péter és még pár tagtársunk 2025. december óta tett hozzászólásai, valamennyi előterjesztései pontosan mutatják azt, hogy kik azok, akik politikailag elfogultak valamilyen irányba, ami szintén méltatlan az OBT-hez.

Ezek a hozzászólások nem a szakmai anyag érdemi részét érintik. Mi elmondtuk, hogy minden további nélkül lehet vitatkozni annak egyes megállapításain, következtetésein, de még mindig ott tartunk, hogy de ki írta, melyik betűt ki írta, tényleg ő írta stb. Miközben ez egy bizottsági anyag, ami össze lett vágva. De én mondom, hogy itt van, tudom bizonyítani több társam által is, hogy hogyan készült el. Azt gondolom, hogy ezeknek nincsen jelentősége. Lehet szórakozni továbbra is és vitatni és megfelelő politikai térbe helyezni vagy próbálkozni ezzel, aminek megint csak nem látom értelmét, hogy erre miért van szükség, ez kinek az érdekét szolgálja és miért, ahelyett, hogy a szakmai anyagon vitatkoznánk.

Felmerült az Etikai Kódex. Tudnék én is egy-két részt idézni belőle, de attól most megkímélem a Tanács tagokat. Sajnos ez az ülés sem múlik el anélkül, hogy tényleg megint ne próbálnák az utolsó pillanatban tematizálni és megzavarni az ülésnek a normális menetét, rendjét. Tényleg, ahol a tisztességes eljárást az egyik oldalon felróják a másik oldalról pont ugyanazoktól nem kapjuk meg. Csak az utolsó pillanatban bizonyos előterjesztéseket, éppen csak az ülésen, miközben bőven lett volna lehetőség korábban is, vagy olyan előterjesztéseket kapunk, amiket meg sem indokolnak, mert csak azért, hogy legyen ilyen is.

Én egy-két - szokták hiányolni, hogy nem mondok idézetet - hát most mondani fogok. Kivételesen nem az OBT-t érintő és nem az egy-két év eseményeiről szeretnék beszélni. Azt gondolom, hogy itt az ideje nemcsak itt elharapódzó és a tagtársak részéről már azt gondolom, hogy már bíróhoz sem méltó hozzászólásokra is tekintettel. De egyáltalán a társadalom is érzékelje azt, hogy a bírók mégis hogyan gondolkodnak.

Pár idézetet jó példával előttünk járó elődeinktől ide citálnék a bírói hivatás, a lelkiismeret, függetlenség, pártatlanság, tisztesség, igazságosság, méltányosság, elfogulatlanság, erkölcs – ma már lassan elavultnak tűnő témaköréből, melyek ma is érvényesek és meghatározzák a bírói kar hozzáállását az egyes ügyek elbírálásánál, nyilván a bírói eskü mellett. Érzékeltetve ezzel is és még egyszer kihangsúlyozva, a közvélemény számára és bemutatva, hogy a bírói kar milyen értékek mentén dolgozott, dolgozik ma is és gyakorolja hivatását, az igazságszolgáltatást, minden nehézség és akármilyen külső, esetleges belső támadások, befolyásolási, megfélemlítési kísérletek kényszerű visszautasítása mellett is és miért méltatlanok ezek a hozzászólások, amik már ötödik ülésen történnek egyes tagok részéről.

Említsük először Puky Gyulát – kúriai bíró, 1891-től a Debreceni Királyi Ítélőtábla elnöke - aki szerint:

*„A bíró a maga politikai meggyőződését nem dobhatja oda a pártküzdelmek porába, s nem állíthatja ama veszély elé, hogy azt a pártszenvedélyek mérge megvesztegesse. A bírói karnak rendíthetetlen szilárdsággal kell a politikai pártküzdelmeken felülemelkednie, mert eljöhet az idő – volt is már reá példa –, hogy a szenvedélyek által feldúlt társadalom eme szikla védfalai alatt fog menedéket keresni a jogrend felbomlásának hullámcsapásai ellen. Erre rendeli az 1869: IV. tc. 11. §-a, hogy a bíró nem lehet tagja semmiféle politikai gyülekezetnek, s nem vehet részt azok gyűléseiben.”*

Dr. Surányi József 10 óra 14 perckor visszatér az ülésterembe.

*Bernáth Elemér - királyi táblai bíró, 1898-ban a debreceni királyi ítélőtábla elnökéve nevezték ki - szerint:*

*„habár a törvény a bírót sok tekintetben visszatartja is, hogy a közélet egyes ágaiban aktív szerepet vigyen, s ha az alkotmánynak egyik erős bástyája a bírói függetlenség, de e függetlenség nem azt jelenti, hogy a bíró elzárkózzék a társadalom elől, s ne legyen érzéke a közélet iránt, hiszen mindnyájan e hazának együtt érző fiai, hanem a bírói függetlenség azt jelenti, hogy a bíró, amidőn igazságot szolgáltat, legyen egyaránt független úgy a felső hatalomtól, mint az alulról jöhető néphatalomtól, s midőn bírói székében ül, ideálként csak egy eszme lebegjen előtte: az igazságnak és a jognak minden befolyástól mentes, függetlenül érvényt szerezni! A jogszolgáltatás nem elvont tudomány, de egy magasztos cél, az igazság kiderítése. Éppen azért a bíró nem zárkózhatik el a társadalom elől, mert neki a törvény tudásán felül életbölcselettel is kell bírnia, a viszonyokat, a körülményeket, a társadalom szokásait, s gyakran előítéleteit kell ismernie, amidőn a bírói széke előtt megjelent ember felett ítéletet mond.”*

Günther Antal írta 1986-ban, aki később 1909-1920 között a Kúria elnöke lett:

*„a magyar bíróság nem lehet más, mint a nemzeti társadalom lelkiismeretének élő megtestesülése, a jognak és igazságnak tiszteletre érdemes és sérthetetlen tekintélyű független őre, mely a magyar államnak legerősebb erkölcsi alapját, a joguralmat méltán és igazán képviseli.”*

Gadó István az 1934.11.19-ei beiktatási beszédében (Budapesti Törvényszék elnöke) mondta:

*„Nekünk, bíráknak csak egy faladatunk lehet: az elénk kerülő ügyeknek a törvényes rendeletek szerint, minden befolyástól független, pártatlan és igazságos elbírálása. Ezt a munkát programpontokba foglalni nem kell és nem lehet. A bírói felelősség az eskü szövegéből is kitűnik. Ugyanebből folyik, hogy eszményképem, mint eddig, ezentúl is az igazság eszméje lesz, ezt a budapesti büntető törvényszéknek a bírói tárgyilagosság és megközelíthetetlenség alapján álló oltárán is szeretni és óvni fogom. A bírói hivatásnak elemi kötelessége, szent fogadalma: a törvény tisztelete.”*

*„A bíró mindenkinél jobban köteles tisztelni a törvényt, annak alapjáról letérnie sohasem szabad. A törvénytiszteleten kívül a bírói pártatlanság, megközelíthetetlenség és tárgyilagosság azok a bírói erények, amelyek ápolása nélkül jó igazságszolgáltatást elképzelni sem tudok. Ezek azok az erények, amelyek birtokában a bíró akkor is tud fölmentő ítéletet hozni, ha az ártatlan*

*vádlottal szemben minden más érdekelt esetleg a rosszul kialakult egész közvélemény feszítsdmeget is kiált; másrészt a bűnösnek talált vádlottra akkor is tud szigorú büntetést kiszabni, ha a szánalom, a megbocsátás, a könnyen-feledés esetleg megejti az emberek szívét és felmentést követel. A bírót sem a megtorlás szempontja, sem a szánalom érzete nem térítheti le az igazság útjáról."*

*Dr. Félegyházy Megyesy Fatime 10 óra 18 perckor elhagyja az üléstermet.*

Barcsay László: „*A bírói pályát úgy fogtam fel, hogy az a legtisztább viszonyok között keresse az igazságot, lehetőleg minden befolyástól mentesen, az emberek közt különbséget nem téve."*

Paraszkay Gyula: (táblabíró, a Szegedi Törvényszék elnöke) mondta az 1920-1930-as évek környékén:

„*A jogrend a jogoknak és egyben a kötelességeknek és ezzel kapcsolatban a felelősségnek harmonikus rendje, amibe a lelkiismeretnek van legerősebb beleszólása. Márpedig korunkban és annak társadalmi osztályaiban gyakoribb és az erősebb a jogokra való hivatkozás, mint a kötelességek teljesítése. Minthogy a bíróban állandóan ébren van a lelkiismeret, mely minden érzésében és gondolatában irányítja, ezért van a bíró oly lelki és erkölcsi tulajdonságok birtokában, amelyek magasztos hivatásának teljesítésére képessé és ezáltal jogrend tántoríthatatlan őrévé teszik.*

*A jogot nem elég ismerni, az igazságot felismerni, hanem azt meg is kell valósítani, ki kell szolgáltatni, erre pedig a legerősebb belső törvény, a lelkiismeret kötelez, ösztönöz mentől érzékenyebb és erősebb a ráépített jog. Ezért kell a bírónak emelnie, erősítenie lelkiismeretét, mert az kapcsolja össze benne a jogeszményt, az erkölcsi renddel, a jogérzetet az élettel, a jogot az igazsággal. Igazság nélkül tehát nincs jog, a kettő nélkül nincs erkölcs, szépség, jóság, áldozat, hit, hűség, nincs élet."*

*Dr. Félegyházy Megyesy Fatime 10 óra 22 perckor visszatér az ülésterembe.*

És mind közül a legfontosabb gondolat a társadalom védelme érdekébe:

„*bírói függetlenség nemcsak és elsősorban a mi féltve őrzött drága kincsünk, hanem a magyar alkotmánynak egyik legerősebb pillére és a nagyközönség lelkületét megnyugtató, azt rendíthetetlen bizalommal eltöltő szilárd hit és élő valóság."*

Lehoczky Károly: 1936. a Szegedi Királyi Ítélőtábla bírája szerint:

„*Az ítélő bíró esküjéhez hűen kell, hogy minden idejét, minden tevékenységét bírói hivatásának teljesítésére fordítsa. A bírói hivatás gyakorlása higgadtságot, nyugodtságot, s lelki egyensúlyozottságot követel meg. Minden olyan zavaró körülményt, mely a bírói tiszt nyugodt gyakorlását akadályozza, a bíró kiküszöbölni, s megszüntetni tartozik, de megszüntetni tartozik minden olyan körülményt is, mely őt akár hatóságokkal, akár magánszemélyekkel valamely függő helyzetbe hozza és bírói függetlenségét bármely tekintetben veszélyezteti."*

Sólyom Andor 1936:

*„nemcsak a törvény, hanem a törvény és a bíró együtt szolgáltatják a népnek az igazságot. A bíró az előtte perlekedő felek között csak egy különbséget ismerhet: azt, hogy az egyiknek igaza van a másiknak nincs."*

*„a bírói pártatlanságának harmadik eleme és egyúttal legfőbb biztosítéka is, tudni illik a magas hivatás büszke tudatából fakadó s a bírói pálya nemes tradíciói által is táplált az a lelki erő, melyet a bíró csak állandó és szigorú önfegyelmezés útján érhet el, s amely képessé teszi őt arra, hogy tántoríthatatlanul megállja helyét minden, bármely oldalról jövő olyan befolyással szemben, amely akár illetéktelen beavatkozás, divatos jelszavak, hangulatkeltő áramlatok, vagy megfélemlítésre célzó gyanúsítások alakjában, akár a saját lelkének forrásaiból eredő és könnyen megvesztegető rokon-, és ellenszenv, esetleg más érzelmek és indulatok hatásában jelentkezik."*

*De van egy másik nagy hatalom, amellyel különösen a büntető jogszolgáltatásnak időnként meg kell küzdenie. Ez a néha spontán kialakuló, sokszor azonban mesterségesen szított és néha félre is vezetett közvélemény. A bírónak azonban mindig tudnia kell, hogy nem a közvélemény, hanem kizárólag saját meggyőződése alapján kell ítélnie. Akárhányszor ki van téve a bíró a gyanúsításnak és megfélemlítési kísérleteknek is.*

*Tudjuk, hogy az igazság a legszebb és legszentebb fogalom és mégis sokszor és sokaknak fáj, mert sokan vannak, akik hajlandók összetéveszteni az igazságot a saját érdekeikkel, melyért mindenre képesek. A gyanúsításokkal és rágalmakkal szemben azonban az igazi bíró bizvást Nagy Frigyes szavaival válaszolhat: gránitba harapnak."*

*Dr. Lajtár István és dr. Bagdi Árpád Gyula 10 óra 24 perckor elhagyja az üléstermet.*

Vincenti Gusztáv - 1946.01.31. – 1940-ben a budapesti ítélőtábla alelnöke, 1947-től elnöke - szerint:

„*A bírói függetlenség elve - vagy helyesebben a bíráskodás szabadsága – nincsen ellentétben a demokratikus koreszmékkel, hanem éppen ellenkezően, ezek megvalósításának nélkülözhetetlen segédeszköze. Szabadság az állami, a társadalmi, a gazdasági életben csak ott uralkodhatik, ahol független bíró ítélkezik „*

Csak zárójelben jegyzem meg, hogy 1945 és 1989 között a bírói függetlenség teljesen felszámolásra került, a bíró csak addig volt független, amíg az uralkodó politika elvárásainak megfelelő döntést hozott, mely egyébként történelmünk egyik legsötétebb időszakát jelentette.

Záró gondolatként evezzünk akkor más vizekre és ha már itt vagyunk a Dunánál, akkor egy József Attila idézettel szeretném zárni a fenti gondolatokat - amelyek azt gondolom ma is hatnak, érvényesek és megfontolandóak - és ez az alábbi:

*„A harcot, amelyet őseink vivtak, békévé oldja az emlékezés s rendezni végre közös dolgainkat, ez a mi munkánk, és nem is kevés."*

Jó lenne, ha ezzel mindenki szembe nézne és ehhez tartaná magát a jövőre nézve.

Köszönöm a figyelmet.

*Dr. Parti Tamás 10 óra 25 perckor elhagyja az üléstermet.*

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Máris dr. Kovács Gergelynek adom meg a szót, mert ő még nem szólt. De szeretnék elmondani immár sokadszor egy dolgot. A bírói mentalitáshoz én szerintem az is hozzátartozik, hogy koncentráltan és az adott kérdéshez szóljunk hozzá. Ezért én most teszek egy ígéretet az elkövetkezendőkre, hogy amennyiben ügyrendi hozzászólásként a második mondatból nem derül ki az, hogy mit kérne ügyrendi kérdésként megvitatni a hozzászóló, senkinek nem fogom megadni, illetőleg mindenkitől meg fogom vonni a szót.

Nagyon szépen kérek mindenkit, hogy az ügyrendi felszólalást ne tekintse kinyilatkoztatási lehetőségnek, hanem valóban arra a kérdésre koncentráljon, amit feltettem, miszerint a napirendi javaslat elfogadható-e, avagy sem. Roppant nehéz helyzetbe hoznak engem a kollegák, mert nem hiszem el, de itt van a példa, hogy olyan kollegákat kell kvázi fegyelmezni, akik bíróként ténykednek. Egy kicsit gondoljunk már bele abba, amikor bíróként vagyunk a pulpituson és ezt egy kicsit ültessük át a jelenbe.

Megadom a szót dr. Kovács Gergelynek.

**Dr. Kovács Gergely – ügyrendi hozzászólás:**

Köszönöm a szót.

Tisztelt Bírói Tanács!

Remélem, hogy azért egy-két mondatban én is elmondhatom ehhez a hozzászólásomat, ha már a korábbi hozzászólók megtették. Nem fogok idézni sehonnan. Egyébként dr. Bagdi Árpád hozzászólásához szeretnék csatlakozni, aki javasolta már egy órával ezelőtt, hogy térjünk át a napirendek megtárgyalására, de azért mégis sok minden elhangzott.

*Dr. Senyei György 10 óra 30 perckor elhagyja az üléstermet.*

Azt gondolom, hogy dr. Szabó Péternek joga van ahhoz, hogy kételye merüljön fel és ezt a kételyt próbálja tisztázni. Nem értem a korábbi hozzászólásokat. Dr. Kozlovszky Ágnes azt mondta, hogy nincs jogszabályi alapja, nem lehet ezt így megjelölni, ezért nem ad tájékoztatást. Utána dr. Csik Attila felemeli, hogy nála itt van kinyomtatva a tagok munkája. Komolyan kérdezem, nem lett volna egyszerűbb ezeket elküldeni és már nem is beszélnék erről. Ez a véleményem, mert ezek szerint megvannak ezek a szakmai anyagok. Tulajdonképpen már rég körbe lehetett volna küldeni és már nem erről beszélnénk. Egyébként meg dr. Szabó Péter ügyrendi javaslatához annyiban csatlakoznék, hogy ilyen előzmények után ez legyen tisztázva, küldje el a Bizottság mindenkinek ezt a szakmai anyagot. Dr. Szabó Péter elmondta hozzászólásában, hogy akkor felülvizsgálja az álláspontját és akkor utána áttérhetnénk az érdemi tárgyalására. Magam is azt gondolom, hogy akkor ezt a napirendi pontot ma ne tárgyaljuk, tárgyaljuk a következőn. Köszönöm.

**Dr. Kozlovszky Ágnes – ügyrendi hozzászólás:**

Fenntartom azt, hogy a napirendet tárgyaljuk, a szakmai anyagot rendelkezésre bocsátottuk. Tévesen van értelmezve a megfogalmazásom. Van jogszabályi alap, csak nem hivatkozták, iratbetekintést kérhetnek és a Tanács pedig döntse el, hogy működéssel összefüggő anyag-e és betekinthetnek-e. Dr. Bagdi Árpádnak volt egy javaslata, hogy kapjuk vissza az anyagot és tovább dolgozzunk rajta. Nyilván ezt a javaslatot ellenzem, a Bizottság a munkát elvégezte, az anyagot előterjesztette, az intézkedési javaslatokat is, amelyekben vannak jogszabály módosítási javaslatok. Egy darab korrekciót tennék dr. Szabó Péter kapcsán, mivel azt mondta, hogy csúsztatás lenne az Etikai Kódex hivatkozásban. Nincsen, arról szól az adott szakaszszámban, hogy az eltérő szakmai álláspontjának kifejtését meghaladóan nem bírálhatja az ítéletet. Nem szakmailag bírálta, hanem stílusilag, formailag, ami etikai vétség.

Még annyit tennék hozzá, hogy dr. Kovács Gergely felszólalása előtt, kérem a jegyzőkönyvnek rögzíteni, hogy dr. Szabó Péter jelezte felé: *„Ennyit nem tudsz megtenni?”*

*Dr. Bagdi Árpád Gyula és dr. Lajtár István 10 óra 33 perckor visszatér az ülésterembe.*

Még egy etikai normára felhívnám a figyelmet, a tagok szakmai önállóságára és annak a tiszteletben tartásának a kötelezettségére, hogy a Tanácson belül sem presszionálhatjuk egymást.

**Dr. Varga Rita – ügyrendi hozzászólás:**

Tisztelt Elnök Úr!

Én a napirendi pontok tárgyalását kérem. Előterjesztője vagyok a vitatott munkaanyagnak. Ugyanakkor nem voltam annak a munkacsoportnak tagja, amelyik eljárt.

Magam nem értek egyet az anyagban foglalt sok-sok megállapítással, de azt már érdemben szeretném kifejteni, amikor eljutunk addig, hogy a munkaanyagban foglalt megállapításokat megvitathassuk. Azt gondolom, hogy az érdemi munkaanyag megtárgyalására tartozik az, hogy az előterjesztésben foglaltakról véleményt nyilvánítsunk. Addig ennek a munkaanyagnak az obstruálása történik most, ami előtt most már a negyedik alkalommal hitetlenül állok. Valóban igaza van dr. Senyei György elnök úrnak, hogyha a bírói társadalom olvassa ezt a jegyzőkönyvet akkor az OBT negatív megítélését vonhatja le következtetésképp, hogy miért nem vagyunk képesek ezt a munkaanyagot érdemben tárgyalni, mikor úgy emlékszem, hogy arról már megállapodtunk, hogy ezt a munkaanyagot teljes széles bírói nyilvánosság számára megismerhetővé tesszük. Nem értem a mostani pillanatig sem, hogy miért nem a munkákat végezzük. Köszönöm.

**Dr. Félegyházy Megyesy Fatime – ügyrendi hozzászólás:**

Tisztelt Kollégák!

Az OBT jegyzőkönyvei nyilvánosak. Mindenki hozzászólását valószínűleg a sajtó is szemlézni fogja. El fogják olvasni a mi jövendő ügyfeleink, illetőleg a kollegáink ügyfelei. Mi azt várjuk a társadalomtól, hogy bízzon a mi értékítéletünkben, abban, hogy elfogulatlanul, tárgyilagosan a jogszabályoknak megfelelően döntünk, majd elolvas egy ilyen jegyzőkönyvet, ezekből egy szemezgetést és ezek után várjuk azt, hogy bízzanak bennünk, abban, hogy az eskünknek

megfelelően ítélkezünk, illetőleg, elvárjuk, hogy tiszteljenek minket, ne vonják kétségbe a függetlenségünket. Ennyit szerettem volna mondani.

**Dr. Kovács Ildikó – ügyrendi hozzászólás:**

Abszolút ügyrendi hozzászólással élnék. Én magam a 4. napirendi pont tárgyalásának elhalasztásához csatlakozom tagtársaim kéréséhez. Egyrészt ennek indokát már dr. Kovács Gergely tagtársam elmondta. Amennyiben itt kételyek merültek fel bizonyos részanyagokkal kapcsolatban és dr. Csik Attila, itt az ülésen felmutatta részünkre, hogy vannak bizonyos részanyagok, akkor ennek megküldését kérem a Tagok részére, amely egyrészt a halasztást indokolja.

Másrészt pedig csatlakoznék a halasztás kapcsán dr. Bagdi Árpád tagtársamhoz, annak érdekében, hogy a hatékonyságnövelő intézkedések a jogszabályi módosításokon kívül is az anyag részét képezzék, ezért esetlegesen a Bizottságnak javaslom én is visszaküldeni kiegészítésre az anyagot.

*Dr. Parti Tamás 10 óra 36 perckor visszatér az ülésterembe.*

Már csak azért is, mert az emlékeztetőkben, bár csak nyomokban, de tartalmaznak olyan megjegyzéseket, amelyekből látszik, hogy a Bizottság foglalkozott jogszabály-módosításon kívül hatékonyság növelő intézkedésekkel is, azonban ezek nem kerültek bele az anyagba, ezért emiatt kiegészítésre javaslom és a mai napon a megtárgyalás elhalasztását kérem magam is. Köszönöm.

**Dr. Szabó Péter – ügyrendi hozzászólás:**

Köszönöm a szót.

Magam is azt kérem, hogy dr. Bagdi Árpád Gyula tagtársam ügyrendi javaslatáról határozzunk.

Dr. Kozlovszky Ágnes hozzászólására csak nagyon röviden. Én magam dr. Kozlovszky Ágnes nyelvi stílusát vettem össze az Elemzés nyelvi stílusával. Hogyan másként tudnám? Nem látom a neten, hogy ő könyveket írt volna vagy bármit mást. Másként összevetni, mint a nyilvánosan elérhető, bizonyosan dr. Kozlovszky Ágnestől származó írást az Elemzéssel nem lehet. A másik az, hogy ezeket a bizonyos adatokat nem csupán OBT tagként vagyok jogosult megismerni, hanem meggyőződésem szerint az Info törvény alapján bármelyik polgár megtehetné ezt. Gondolok én az Elemzés alapjául szolgáló, az eseti bizottsági tagok által készített anyagokra. Köszönöm.

*Dr. Parti Tamás 10 óra 38 perckor elhagyja az üléstermet.*

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Visszakanyarodva az eredeti kérdésemhez. A napirendi javaslattal összefüggésben négy napirendi javaslat van. A hozzászólások a 4. napirendi javaslat kapcsán hangzottak el akként, hogy felmerült az, hogy a 4. napirendi pont tárgyalását halasszuk el.

Ezért a korábbi gyakorlatomnak megfelelően külön választanám a négy napirendi pontot. Az 1.-3. napirendi pontra, amely tekintetében nem hangzott el halasztás iránti kérelem, ha jól figyeltem, és külön a 4. napirendi pontra.

Először azt kérdezem az Országos Bírói Tanácstól, hogy a napirendi javaslat tervezet 1.-3. napirendi pontját a jelen ülésen tárgyaljuk-e, avagy sem.

Aki szerint igen, az igen gombot, aki szerint nem, az a nem gombot nyomja meg, s a tartózkodás lehetősége is természetesen adott.

Kérem, induljon a szavazás.

**Megállapítom, hogy 13-an szavaztunk. Az Országos Bírói Tanács 13 igen szavazattal akként foglalt állást, hogy a napirendi javaslat első három pontját a mai ülésen tárgyalja.**

A következő kérdésem az lenne, hogy a napirendi javaslat tervezet 4. pontját jelen ülésen tárgyaljuk-e, avagy annak tárgyalását halasszuk el.

Aki szerint jelen ülésen tárgyaljuk az igen gombot, aki szerint halasszuk el annak tárgyalását a nem gombot nyomja meg, a tartózkodás lehetősége mellett.

Kérem, induljon a szavazás.

**Megállapítom, hogy 13-an szavaztunk. Az Országos Bírói Tanács 8 igen, 4 nem szavazattal, 1 tartózkodás mellett akként foglalt állást, hogy a 4. napirendi pontot a jelen ülésen tárgyalja.**

*Dr. Parti Tamás 10 óra 41 perckor visszatér az ülésterembe.*

## 1. napirend

**Előterjesztés a bírák és az igazságügyi alkalmazottak szabadságolási rendjéről szóló OBH elnöki ajánlás véleményezése tárgyában**
**(előterjesztő: dr. Senyei György, az Országos Bírósági Hivatal elnöke – 2026.OBH.XXVII.G.2/2.)**

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Ez a napirendi pont, ez értelemszerűen nyilvános. A 2. és 3. napirendi pont kapcsán a Tanács állandó gyakorlata szerint, mivel az személyi kérdésben való döntés egyébként zárt tárgyalásra szokott sor kerülni, ezért nincs most szünet, mert a 2., 3. napirendi pontnál fel fogom tenni a kérdést, hogy nyílt vagy zárt legyen. Amennyiben zárt ülés mellett dönt a Tanács mindenkinek lehetősége lesz elvégezni az egyéb dolgait.

Arra is lehetőség van, mivel az OBH Elnöke egyéb elfoglaltsága miatt nincs jelen, hogy az OBT Elnöke ismertesse az előterjesztést, amit most meg is teszek.

Előterjesztés szerint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (1) bekezdés b) pontja értelmében az OBH Elnöke az igazgatási feladatainak ellátása érdekében jogszabályi keretek között ajánlásokat hoz. A Bszi. 103. § (1) bekezdés c) pontja alapján pedig az OBT véleményezi az OBH Elnöke által kiadott ajánlásokat. Ezt követően az előterjesztés idézi a Pp. 148. § (1) bekezdését, valamint a Bjt. 56. §-át, amely részben a törvénykezési szünetről, részben pedig a Bíróságok Napja, mint munkaszenti napról rendelkezik.

A Bjt. 55. § (4) bekezdése, valamint az Iasz. 49. § (1) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a szabadság kiadásának időpontját a munkáltatói jogkör gyakorlója határozza meg. A Bjt. 55. § (5) bekezdés, valamint az Iasz. 49. § (2) bekezdése alapján a rendes szabadság ¼-t - a szolgálati jogviszony első három hónapját kivéve - a bírák és az igazságügyi alkalmazottak kérésének megfelelő időpontban kell kiadni. A kialakult gyakorlat szerint az OBH Elnöke évente ajánlást ad ki, erre került most sor.

*Dr. Senyei György 10 óra 44 perckor visszatér az ülésterembe.*

Ezzel az 1. napirendi ponttal kapcsolatban van-e bármi hozzászólás, észrevétel?

**Dr. Senyei György:**

Fenntartom az előterjesztést.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Ha más észrevétel nincs, akkor a kérésem az, hogy az 1. napirendi pont tekintetében nyilvánítson véleményt az Országos Bírói Tanács, méghozzá olyan formában, hogy aki támogatólag véleményezi az ajánlás tervezetet az igen gombot, aki nem támogatja a nem gombot nyomja meg, a tartózkodás lehetősége mellett.

Kérem, induljon a szavazás.

**Megállapítom, hogy 13-an szavaztunk. Az Országos Bírói Tanács 13 igen szavazattal elfogadta az alábbi határozatot:**

**45/2026. (III.18.) OBT határozat**

**Az Országos Bírói Tanács támogatólag véleményezi az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bírák és az igazságügyi alkalmazottak szabadságolási rendjéről szóló OBH elnöki ajánlás tervezetét.**

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Korábban utaltam rá, hogy a 2. és 3. napirendi pont az személyi kérdésekről szól. A 2. napirendi pont bíró lemondása kapcsán, a 3. napirendi pont kapcsán pedig bírói álláspályázat eredménytelené nyilvánító döntés tekintetében.

A kérdésem az lenne a Tanácshoz mielőtt ezeknek a tárgyalásába belefognánk, hogy e napirendi pontokat nyíltan vagy zártan tárgyalja-e a Tanács?

Aki szerint nyíltan az igen gombot, aki szerint zártan a nem gombot nyomja meg, a tartózkodás lehetősége mellett.

Kérem, induljon a szavazás.

**Megállapítom, hogy 13-an szavaztunk. Az Országos Bírói Tanács 13 igen szavazattal akként foglalt állást, hogy a 2. és 3. napirendi pontokat zártan tárgyalja.**

A zárt tárgyalással összefüggésben felmerül az a lehetőség, hogy a tanácskozási jogosultak jelen lehetnek-e vagy sem. Ha jól emlékszem a fő szabály az, hogy zárt tanácskozáson a tanácskozási jogosultak nem lehetnek jelen, de dönthet másként a Tanács.

Ezért a kérdés akként teszem fel, aki szerint a tanácskozási jogosultak ne legyenek jelen az igen gombot, aki szerint jelen legyenek a nem gombot nyomja meg.

Kérem induljon a szavazás.

**Megállapítom, hogy 13-an szavaztunk. Az Országos Bírói Tanács 1 igen, 12 nem szavazattal akként foglalt állást, hogy a tanácskozási jogosultak a zárt ülésen részt vehetnek.**

*Az OBT elnöke 10 óra 49 perckor szünetet rendel el.*

*Az OBT ülés 11 óra 13 perckor zárt ülésként folytatódik.*

**Jelen vannak:**
Dr. Pecsenye Csaba
Dr. Varga Rita
Dr. Félegyházy Megyesy Fatime
Dr. Szabó Péter
Dr. Hegedűs János
Dr. Kovács Gergely
Dr. Surányi József
Dr. Kozlovszky Ágnes
Dr. Kovács Ildikó
Dr. Bagdi Árpád Gyula
Dr. Csik Attila
Dr. Nagy István András
Dr. Hild Ágnes
**az OBT tagjai**

Dr. Senyei György, az Országos Bírósági Hivatal elnöke
Dr. Havasi Dezső, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke
Dr. Parti Tamás, az Országos Közjegyzői Kamara elnökhelyettese
**tanácskozási joggal rendelkező résztvevők**

dr. Kocsis Eszter
**az OBT Titkárság főosztályvezető-helyettese**

Szvobodáné dr. Ladányi Lilla
**az OBT Tiktárság főosztályvezető-helyettese**

**2. napirend**

**Előterjesztés bíró lemondási ideje tartamának meghatározása tárgyában (előterjesztő: dr. Senyei György, az Országos Bírósági Hivatal elnöke – 2026.OBH.XXX.G.15/3.)**

**46/2026. (III.18.) OBT határozat**

**Az Országos Bírói Tanács hozzájárul a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság bírája lemondási idejének 2026. április 20. napi hatállyal való megállapításához.**

**3. napirend**

**Előterjesztés bírói álláspályázatot eredménytelenné nyilvánító döntés tekintetében egyetértési jog gyakorlása tárgyában (előterjesztő: dr. Senyei György, az Országos Bírósági Hivatal elnöke – 2025.OBH.XXIX.B.114/1.3.)**

**47/2026. (III.18.) OBT határozat**

**Az Országos Bírói Tanács egyetért azzal, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke a Bírósági Közlöny 2025. évi 8. Különszámában a Szegedi Törvényszéken a 113. számú közigazgatási ügyszakos törvényszéki bírói álláshely betöltésére kiírt pályázatot eredménytelenné nyilvánítsa.**

*Az OBT ülése 11 óra 21 perckor nyílt ülésként folytatódik.*

**Jelen vannak:**
Dr. Pecsenye Csaba
Dr. Varga Rita
Dr. Félegyházy Megyesy Fatime
Dr. Szabó Péter
Dr. Hegedűs János
Dr. Kovács Gergely
Dr. Surányi József
Dr. Kozlovszky Ágnes
Dr. Kovács Ildikó
Dr. Bagdi Árpád Gyula
Dr. Csik Attila

Dr. Nagy István András
Dr. Hild Ágnes
**az OBT tagjai**

Dr. Havasi Dezső, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke
Dr. Parti Tamás, az Országos Közjegyzői Kamara elnökhelyettese
**tanácskozási joggal rendelkező résztvevők**

Dr. Boros Katalin, a Magyar Bírói Egyesület elnöke
**állandó meghívott**

Dr. Élő Károly
**a Kúriára beosztott bíró hallgatóként**

Dr. Balázs-Nagy Gabriella
**az OBT Titkárság főosztályvezetője**

dr. Kocsis Eszter
**az OBT Titkárság főosztályvezető-helyettese**

Szvobodáné dr. Ladányi Lilla
**az OBT Tiktárság főosztályvezető-helyettese**

Dr. Boross Anikó
**az OBT Titkárság szabályozási referense**

Dr. Gáspár Emese
**az OBT Titkárság szabályozási referense**

dr. Fenyvesi Lórántné Villám Adrienn
**az OBT Titkárság tisztviselője, jegyzőkönyvvezető**

Maród-Kiss Nikoletta
**az OBT Titkárság tisztviselője, jegyzőkönyvvezető**

**4. napirend**

**Előterjesztés az Országos Bírói Tanács által felállított „Az OBT hatékonyabb működését elősegítő intézkedéseket feltáró bizottság” elnevezésű eseti bizottság intézkedési és módosítási javaslatai**
**(előterjesztők: dr. Kozlovszky Ágnes, dr. Varga Rita, dr. Nagy István András, dr. Csik Attila, dr. Hild Ágnes OBT tagok)**

**Dr. Pecsenye Csaba:**

A 4. napirendi ponttal összefüggésben a Kúria Elnöke részéről észrevétel érkezett. Igaz, hogy az észrevételben még a 2. napirendi pontot jelöli meg, de ez az eredeti napirendi javaslat 2. pontja, ami a módosítottnál a 4. pont. Ezen észrevétel a következő:

*Tisztelt Elnök Úr!*
*Tisztelt Országos Bírói Tanács!*

*Az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) 2026. március 18-ára kitűzött ülésén — a választási időszakra tekintettel megnövekedett hivatali kötelezettségeim miatt — nem tudok részt venni. A 2. napirendi pontként tárgyalni tervezett előterjesztéssel kapcsolatban észrevételeimet írásban megküldöm, és kérem szépen, hogy a tisztelt Tanács azokat is szíveskedjen megvitatni, illetve megfontolni.*

*Az OBT a 2025. április 2-i ülésén meghozott 40/2025. (IV.2.) OBT határozatával eseti bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) hozott létre „Az OBT hatékonyabb működését elősegítő intézkedéseket feltáró bizottság" elnevezéssel. A Bizottság megalakításának célja az volt, hogy az OBT hatáskörébe tartozó — a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 103. és 103/A. §-aiban meghatározott — feladatok, továbbá a testület működésének átfogó és rendszerszintű áttekintése révén feltárja mindazon helyzeteket, valamint szabályozási anomáliákat, amelyek akadályozzák vagy hátráltatják az OBT alkotmányos funkciójának teljes körű érvényesülését, valamint sarkalatos törvényben meghatározott hatásköreinek a jogalkotói szándéknak megfelelő módon történő hatékony gyakorlását, és ennek alapján kidolgozza a szükséges intézkedési, adott esetben jogszabálymódosítási javaslatokat.*

*A Bizottságnak feladatmeghatározását szem előtt tartva az OBT saját, meglévő hatásköreinek elemzését, a Bszi. rá vonatkozó részének utólagos hatásvizsgálatát kellett volna elvégeznie, tekintettel arra is, hogy az elmúlt években folyamatosan kezdeményezte hatáskörének bővítését, azonban sem a régi, sem az új hatásköreinek objektív szempontokon alapuló vizsgálatát nem végezte el. A hatáskör nem egyszerűen jogosultságot, hanem eljárási kényszert is eredményez. Fontos volna, hogy a meglévő hatáskörök jogszerű gyakorlásának tapasztalatait is mutassa be az elemzés.*

*A Bizottság által elkészített, 2025. október 31-én lezárt elemzés (a továbbiakban: elemzés) — különösen annak VI. és VII. fejezetei olyan javaslatokat is tartalmaznak, amelyek kétséget kizáróan nem tartoznak az OBT hatáskörébe, túlmutatnak a Bszi. 103-103/A. §-aiban írtakon, és Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) szabályozásával sem egyeztethetők össze. Ezek lényege röviden a következő: az elemzés téves kiindulópontból hibás következtetést tartalmaz a Kúria feletti felügyeleti jog tekintetében. A Kúria alaptörvényi feladataiból [Alaptörvény 25. cikk (1) és (3) bekezdései], és a Bszi. rendelkezéseiből, különösen annak 77. § (1) bekezdéséből és 117. § (1) bekezdésének t) pontjából kényszerítőleg következik az, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bíróságok igazgatásával kapcsolatos, Bszi.-ben meghatározott hatásköre csak akkor és kizárólag annyiban terjedhet ki a Kúriára, ha azt maga a Bszi. kifejezetten elrendeli. Mivel a bíróságok központi igazgatása csak kivételesen érinti a Kúriát, az OBT hatáskörét a Kúria felügyeletére kiterjeszteni alkotmányosan nem is lehet. Ezzel szemben az Alaptörvény biztosítja a Kúria elnökének tagságát az OBT-ben, amit a Bizottság — az elemzésben írtak szerint — meg kíván szüntetni.*

*Az alkotmányos szabályozás és annak háttere az elemzésben írtak teljesítését kizárja.*

*Mindenekelőtt szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy a Kúria bíróság ugyan, de más, mint a többi bíróság. Azért más, mert az Alaptörvény értelmében a Kúria a legfőbb bírósági szerv, amelynek kitüntetett, nem megosztható, elsődleges feladata az, hogy biztosítsa a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hozzon [Alaptörvény 25. cikk (1) és (3) bekezdése]. Ehhez igazodnak az Alaptörvényben és a Bszi.-ben írt, a Kúriának és a Kúria elnöknek sajátos, még a többi bírósághoz képest is fokozott intézményi függetlenséget és erősebb közjogi legitimációt biztosító szabályok. Mindezek a szabályok azt biztosítják, hogy a Kúriát jogegységesítő feladatainak ellátása során belső függetlenség is megillesse — külső igazgatási eszközök alkalmazásával se lehessen befolyásolni. A Kúria függetlenségét garantáló szabályok nem egyszerűen aktuális alkotmányos és törvényi előírások, hanem történeti alkotmányunk vívmányai. Ilyen megkülönböztetett szabályok vonatkoztak a Kúriára állandó bíróságként történt letelepítése (1723.) óta, és ezt nem csorbították sem az Ideiglenes Törvényszéki Szabályok (1861.), sem az igazságszolgáltatás és a közigazgatás következetes elkülönítése (1869.). Sőt, autonómiáját a szabályozás mindvégig erősítette (1869., 1896., 1911.). Még a szocialista jogfosztás (1949-1989.) idején is sok szabály megmaradt, ha erősen korlátozott mértékben is. Nem változtatott — a Kúria/Legfelsőbb Bíróság hátrányára — ezen a rendszerváltozás és az 1997-es igazságügyi reform sem. Annak pedig, hogy mindez történeti alkotmányunk vívmányának minősül, közjogi következései vannak. Mindenekelőtt az, hogy az Alaptörvény összes érintett rendelkezését ezzel a vívmánnyal összhangban kell értelmezni [R) cikk (3) bekezdése], mivel ez alkotmányos önazonosságunk része, amelynek védelme az állam minden szervének — az OBT-nek is — kötelessége [R) cikk (4) bekezdése]. Márpedig az OBT esküt tett az Alaptörvényre, és az Alaptörvény értelmében annak módosítását sem jogosult kezdeményezni.*
*A fentiek alapján úgy gondolom, hogy a Bizottság elemzésének a fentiekkel szembehelyezkedő részeit a Tanácsnak mellőznie kell. Legfeljebb azokon a részeken lehet elgondolkodni, amelyek a Kúria és elnöke autonómiáját erősítik, mégpedig az OBT-vel szemben is. Kétségtelen, ez közvetlenül szintén nem tartozik a Bizottság eredeti feladatkörébe. Közvetetten is csak annyiban, hogy ha csökken az OBT érdeklődése a Kúria és a Kúria elnökének irányában, akkor hatékonyabban tudja ellátni saját feladatait: a bíróságok központi ellenőrzésének felügyeletét. Néhány javaslatot — amelyek mindegyike összhangban áll Magyarország Alaptörvényével — ajánlok megfontolásra. Javaslom, hogy az OBT kezdeményezze a Bszi. 144. § (2) bekezdésének kiegészítését azzal, hogy a Kúria elnöke és elnökhelyettese tekintetében azokat a hatásköröket, amelyeket e törvény az OBT hatáskörébe utal, a Kúria Teljes Ülése gyakorolja. Ez a megoldás a Kúria autonómiáját jelentősen növeli, ugyanakkor a Kúria Teljes Ülése nyilvánvalóan teljesíti a bírói függetlenség biztosításával kapcsolatos összes hazai és nemzetközi követelményt. Javaslom továbbá, hogy a Tanács kezdeményezze a Bszi. 103/A. §-ának hatályon kívül helyezését. A rendelkezés határai bizonytalanok, ugyanakkor lehetőséget teremt az OBT egyetlen hatásköréhez sem kapcsolódó kérdések megvitatására, ami állami intézmény esetében nem szokásos. A rendelkezés hatályon kívül helyezése azt is biztosítaná, hogy a Tanács a hatáskörébe tartozó kérdésekre tudjon figyelmet fordítani. Ugyanezen okból javaslom, hogy az OBT kezdeményezze a Bszi. 108/A-108/G. §-ainak hatályon kívül helyezését is.*

*Végezetül emlékeztetni szeretnék arra is, hogy ha az OBT az európai intézmények ajánlásaira is figyelmet fordít, akkor azt is kezdeményeznie kellene, hogy a többi jogászi hivatásrend jelenlegi tanácskozási jogú tagjai kapjanak szavazati jogot. A Velencei Bizottság ugyanis következetesen figyelmeztet arra, hogy ha az igazságszolgáltatási tanácsokba csak a bírákat vonják be, az önvédelem, önérdek és klientúra kialakulásának kockázatával jár. A bírói tanács összetételét illetően el kell kerülni mind a politizálást, mind a korporativizmust. Megfelelő*

*egyensúlyt kell találni a bírák és a laikus tagok között [CDL-AD(2016)007, Rule of Law Checklist, §82.].*

*Budapest, 2026. március 16.*

*Dr. Varga Zs. András*
*a Kúria elnöke*
*az OBT tagja*

E hozzászólás is az Elemzés VI., VII. fejezetét említi. Az előző ülésen, amikor ennek a tárgyalására került sor akkor azért a VII. fejezettel kezdtük, hiszen a Kúria Elnöke akkor nem volt jelen és a VI. fejezet vonatkozik a Kúriára, ezért akkor ebbe nem kezdtünk bele. Azt gondolom, hogy akkor most innen kell részben folytatni, de igazából megkezdeni, mert az Elemzés itt kezdődik a Kúriára vonatkozó résszel. Ezért azt kérem dr. Kozlovszky Ágnestől az előzőeket figyelembe véve, hogy erre vonatkozóan ismertesse az Elemzést, pontonként vegyük végig.

**Dr. Kozlovszky Ágnes:**

Köszönöm a szót!

Magam is egyetértek Elnök Úr javaslatával.

Az Elemzés 26. oldalától kezdődik a Kúria jogállásával kapcsolatos rész.

A VI.1. pont vonatkozásában a hatályos szabályozást tekintettük meg a bíróságokkal kapcsolatos alapvető szabályokat rögzítve, hogy a bírósági szervezettel kapcsolatos alapvető szabályokat az Alaptörvény 25. cikke tartalmazza, amely több helyen is deklarálja a Kúria bíróságon belüli kiemelt szerepét. Itt lábjegyzetben az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése hivatkozott, amely deklarálja, hogy a legfőbb bírósági szerv a Kúria, míg a (3) bekezdése szerint a (2) bekezdésben meghatározottak – a bíróságok alapvető feladatai – mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. Hivatkoztuk a Kúria és a Kúria elnökének hatáskörébe tartozó feladatokat is. E körben a Bszi. szabályozása alapján a bírósági szervezet négyszintű, azaz a Kúriát is a Magyarországon igazságszolgáltatást gyakorló bíróságok közé sorolja. A Bszi. 23. § (1) bekezdése is rögzíti, hogy a legfőbb bírói szerv a Kúria, amelyet a Bszi. 23. § (3) bekezdése alapján a Kúria elnöke vezeti.

A Bszi. 24. § (1) bekezdése határozza meg a Kúria hatáskörébe tartozó feladatokat, amelyeket az anyagban szerepeltettünk, de azt nem ismertetném, mint jogszabályhely.

*A Kúria elnökének hatásköreit a Bszi. 117. §-a rögzíti, amelyek a legfőbb szakmai vezetői feladatokból, illetve a Kúriának, mint szervezetnek a vezetéséből adódó feladatokból tevődnek össze. Ennek megfelelően a Kúria elnöke, mint legfőbb szakmai vezető felel azért, hogy a Kúria a bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása körében fennálló feladatainak maradéktalanul eleget tegyen, ezzel segítve a bírósági jogalkalmazást és a hatékony, időszerű eljárást. E körben a Kúria elnöke évente beszámol az Országgyűlésnek, továbbá tájékoztatja az ítélőtáblákat és törvényszékeket a Kúriának a bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében kifejtett tevékenységéről.*

*A Kúria elnöke, mint a Kúria vezetője ellátja mindazokat az igazgatási, munkáltatói, pénzügyi, gazdasági, működtetési feladatokat, amelyeket valamennyi ítélőtáblai, illetve törvényszéki elnök ellát. Ennek keretében – többek között – ellenőrzi az eljárási határidők megtartását, gondoskodik az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról, kinevezi a Kúria kollégiumvezetőit, kollégiumvezető-helyetteseit, tanácselnökeit, főtitkárát és főtitkár-helyettesét, irányítja és ellenőrzi a Kúria bírósági vezetőinek igazgatási tevékenységét és elvégzi vezetői vizsgálatukat, gyakorolja a törvény által hatáskörébe utalt munkáltatói jogokat, a költségvetési keretek között gondoskodik a Kúria működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről, továbbá ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata a hatáskörébe utal.*

*Mindezeken túl a Bszi felhatalmazást ad a Kúria elnökének szabályzatok kiadására is.*

Itt is lábjegyzetben a jogszabályhelyet rögzítettük.

A bíróságok igazgatásával kapcsolatos szabályok körében kitértünk a Bszi. 65. §-ára a bíróságok központi igazgatásával kapcsolatosan az OBH elnökéhez telepítetten.

*Az OBH és a Kúria egymáshoz való viszonyát a részleges együttműködési kötelezettség jellemzi, hiszen a szabályozás szerint az OBH elnökének egyes Kúriát érintő igazgatási döntéseihez szükséges a Kúria elnökének egyetértése vagy véleményének kikérése.*

Ezeket a területeket is szerepeltettük az Elemzésben, amelyet, ha nem szükséges akkor nem olvasnék fel.

A VI.2. pontra áttérve a Kúria feletti felügyeleti jog kérdéskörben összegzésként rögzítettük, hogy:

*A Kúria feladata igen összetett, hiszen eljár első fokon, jogorvoslati fórumként, továbbá felelős a bírósági jogalkalmazás egységének biztosításáért. Megállapítható az is, hogy a Kúria elnökének hatásköre ugyancsak sokrétű, mivel az szakmai vezetői, beszámolási kötelezettséggel járó, valamint igazgatási feladatokra is kiterjed.*

*A Bszi. szabályozása – a hozzá fűzött indokolásban meghatározott célkitűzéseknek maradéktalanul megfelelően – egyértelműen szétválasztja a bíróságok legfőbb igazgatási és legfőbb szakmai vezetését egymástól. Az Alaptörvénynek megfelelően a legfőbb bírósági szerv a Kúria, és ennek megfelelően a legfőbb szakmai vezetői feladatokat a Kúria elnöke látja el, míg a bíróságok központi igazgatása az OBH elnökének a feladata. A Bszi. 88. § (1) bekezdése mindemellett kimondja, hogy a bíróságok igazgatásában a bíróságok központi igazgatásának felügyeleti testülete, az OBT is közreműködik.*

*A Bszi. 103. § (1) bekezdés a) pontja alapján az OBT az általános központi igazgatás területén ellenőrzi az OBH elnökének központi igazgatási tevékenységét, és szükség esetén az OBH elnöke felé jelzéssel él. Bár ugyanez az általános felügyeleti jogkör a Kúria elnöke tekintetében kifejezetten nem került rögzítésre a Bszi.-ben, vitán felüli tény, hogy a Kúria, mint bíróság a bírósági szervezetrendszer része. Ezért az OBH elnökének, valamint az OBT-nek az Alaptörvényben rögzített feladatából önmagában következnie kellene, hogy mind a központi igazgatás körében jelölt irányok és feladatok, mind a központi igazgatás felügyelete kiterjednek a Kúriára is. Ehhez képest az OBH elnöke bíróságok igazgatásával kapcsolatos központi*

*feladatai, a költségvetési törvény Kúriára vonatkozó fejezete tekintetében a fejezet irányító hatáskörei a Kúriára nem terjednek ki és a Kúria Elnökének igazgatási tevékenysége felett általános felügyeletet sem gyakorol. Jogai az ismertetettekre korlátozódnak, így az OBT általános központi igazgatási felügyeleti joga sem érinti a Kúriát – közvetetten sem – az OBH Elnöke tevékenysége ellenőrzésén keresztül. Így az ellenőrzésnek egy rendszerszintű űrje áll fent a Kúria Elnöke igazgatási tevékenysége vonatkozásában ellensúly hiányában, noha a Kúria Elnöke erős igazgatási hatalommal rendelkezik, igaz csak a Kúriára lokalizálódva, azonban ez a bírósági hierarchia csúcsán álló, kiemelten fontos szervezeti egység mára már kötelező erővel határozza meg az ország valamennyi bírósága, illetve bírája ítélkező gyakorlatát. Így a bizottság meglátása szerint feltétlenül szükséges az ellensúly és ez által az egyensúly helyreállítása, melynek lehetséges módja az OBT hatáskörének kiterjesztése a Kúriára, ellenőrizve a Kúria Elnöke igazgatási tevékenységét is. Ez által a Kúria felett gyakorolt igazgatás vonatkozásában – annak rendszerszintű, OBT általi kontrollja révén – megvalósulhatnának az egyébként a teljes igazságszolgáltatás tekintetében alappal elvárt átláthatósági, elszámoltathatósági kritériumok a megfelelő ellensúly érvényesülésével, megőrizve ugyanakkor a bírói függetlenséget.*

*VI.3. Jogszabály-módosítási javaslat a Kúriát érintően*

*A Bszi. 103. § (1) bekezdésének f) ponttal történő kiegészítése*

*Annak egyértelműsítése érdekében, hogy az OBT ellenőrzési, igazgatási és felügyeleti joga a Kúria elnökének igazgatási tevékenységére is kiterjed, indokolt a Bszi. 103. § (1) bekezdés kiegészítése egy olyan tartalmú ponttal, amely rögzíti, hogy az OBT az általános központi igazgatás területén ellenőrzi a Kúria elnökének igazgatási tevékenységét, és szükség esetén a Kúria elnöke felé javaslatot tesz, valamint jelzéssel él.*

*Ennek megfelelően a Bszi. 103. § (1) bekezdése az alábbi f) ponttal egészülne ki:*

*(Az OBT az általános központi igazgatás területén)*
*„f) ellenőrzi a Kúria elnökének igazgatási tevékenységét, és szükség esetén a Kúria elnöke felé javaslatot tesz, valamint jelzéssel él.”*

Az ismertetésen túl szóban azt a kiegészítést tenném hozzá, hogy ehhez az anyag részhez egyébként az nem ismertetett, de nyilván ezt a bizottsági tagok megtehetik, ha szükségesnek látják, hogy az OBH, a Kúria Elnöke és az OBT relációjában az összevetéséhez a Bizottság számára szakmailag a kodifikátorok munkájukkal jelentősen hozzájárultak. Az anyagrész kapcsán az ő munkájuk is benne van, amit az Eseti Bizottság egyik tagja emelt át és hozott be, mint háttéranyag az Elemzésbe, úgy is építettük bele egyetértve az iránnyal. Nyilván a kodifikátorok előtt is ismertek voltak a bizottsági tagi álláspontok.

Az ismertetett Kúria elnöki észrevétellel kapcsolatban még az lenne a hozzáfűznivalóm, hogy a 1. oldal 3. bekezdésben a Kúria Elnöke szerint a Bszi. rá vonatkozó rész utólagos hatásvizsgálatát kellett volna elvégezni és ezt nem tettük meg. Végig haladva az anyagon azt gondolom, hogy az látszódni fog, hogy ezt a hatásvizsgálatot elvégeztük a hatályos, aktuális szabályok alapján, valamennyi Bszi. rendelkezésen végig menve és azt értékelve. Minden pont kapcsán, ahol jogszabály-módosításra tettünk javaslatot, mert azt láttuk szükségesnek, azt megtettük. Ha belső működési javaslat volt a Tanács számára azt is rögzítettük. Nyilván a gyakorlata során ezt a Tanács meg tudja fontolni. Ezekre az egyes részeknél ki fogunk térni.

Nem látok ellentmondást abba, hogy ne lenne elismert a Kúria kiemelt szerepe és fontossága a részünkről. Ugyanakkor fent tartva, ami az anyagban van, hogy az ellensúly az minden fórumon szükséges. Magam azt gondolom, hogy éppen az vezetne egy nem kívánatos korporatizmushoz a Kúria vonatokozásában, hogy ha korlátoznánk az OBT-nek egyébként eddig is meglévő jogosultságait e körben. Nevezetesen, hogy a Kúria Elnöke vagy Elnökhelyettese tekintetében a véleményezést, bár itt meglátásom szerint hibás a Bszi. szakasz felhívása, hiszen a 140. § (2) bekezdés nem azt a részt tartalmazza, amire itt a szövegszerű tartalom utalhat. A Bszi. 103/A. § korlátozása sem lenne helyénvaló, hiszen akkor a hatásköri feladataink elvégzéséhez szükséges információkat nem tudnánk beszerezni. Nyilván az eseti bizottsági munkához nem is kapcsolható, hiszen a hatékonyságunknak a korlátait kívántuk megtekinteni és megvizsgálni, hatékonyabbá tenni az eszközrendszert. Természetesen a Bszi. 108/A. és 108/B. §-ok hatályon kívül helyezésével sem tudok pont ezen indokok mentén egyetérteni.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Mielőtt továbbadnám a szót hadd kezdjem én a hozzászólásokat.

Én hogyan értelmezem az előterjesztésnek ezt a VI.2. pontját, amely szövegszerűen azt mondja, hogy a *Kúria feletti felügyeleti jog.*
Azt gondolom, hogy e megfogalmazás nem pontos, mint cím, mert az egész anyagból az derül ki, hogy a javaslat arra irányul, hogy az OBT ne a Kúria feletti felügyeleti jogot kapja meg, hanem a Kúria Elnökének igazgatási tevékenysége feletti felügyeleti jogot. Tehát ezt azért pontosítani szükséges.

A Kúria Elnökének észrevételében azzal maradéktalanul én magam egyetértek, hogy a Kúria autonómiáját azt biztosítani kell, de a Kúria autonómiája nem jelenti azt az én értelmezésében, hogy a Kúria Elnökének is olyan autonómiája kell, hogy legyen, hogy az ő tevékenységének bármiféle kontrollja ne valósuljon meg. Márpedig jelen esetben ugyan a Kúria Elnöke hivatkozik rá, hogy alkotmányos kontroll és egyéb ilyenek, de én úgy látom – lehet, hogy hiányosak a jogszabály ismereteim -, hogy a Kúria Elnöke az Országgyűlésnek a jogegység biztosításáról kell, hogy beszámoljon. Ezen túlmenően a Kúria Elnökének igazgatási felügyeletét semmiféle szabály nem korlátozza, illetőleg szabályozza.

Megítélésem szerint nem arról van szó, hogy a Kúria igazgatásába kívánna beleszólni az OBT, hanem a Kúria Elnöke által elvégzett igazgatási tevékenységnek lenne ugyan olyan formában ellenőrző szerve, mint ahogyan ez az OBH Elnöke tekintetében megvalósul.

Ami a Kúria Elnökének észrevételében szereplő utolsó dolog, hogy az európai intézmények ajánlásai. Azért szeretnék e körben arra utalni, hogy azok a szervezetek, a nemzetközi szervezetek, amelyekre itt is utalás történik, valóban azt mondják, hogy a legfőbb bírói igazságszolgáltatási szerv működésébe indokolt az úgymond a bírói szervezeten kívüli társszakmák képviselőinek a bevonása, azonban ezek az ajánlások arra az európai modellre vonatkoznak, amelyekhez képest a magyar modell alapvetően más. Azokban a modellekben, amelyekre az ajánlás vonatkozik a legfőbb önigazgatási szerv, a legfőbb igazságszolgáltatási szerv döntéshozó jogkörökkel rendelkezik. Ha a döntéshozó jogkör az OBT-nek meglenne akkor természetesen ezen ajánlások figyelembevétele indokolt, de a magyar modell alapvetően más, hiszen a döntéshozó funkciót nem az Országos Bírói Tanácsra telepíti, hanem az Országos Bírósági Hivatal Elnökére.

*Dr. Bagdi Árpád Gyula 11 óra 52 perckor elhagyja az üléstermet.*

Az Országos Bírói Tanácsnak csak felügyeleti funkciója van. Ezek az ajánlások a magyar modellre az én véleményem szerint nem alkalmazhatóak. Röviden ennyit szerettem volna mondani.

Megadom a szót dr. Szabó Péternek.

**Dr. Szabó Péter:**

Köszönöm a szót.

Az előterjesztéshez általában véve kívánnám észrevételemet megtenni.

A bíróságok szervezetéséről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 103. § (1) bekezdésének b) pontja alapján:
*„Az OBT az általános központi igazgatás területén a bíróságokat érintő **jogszabály alkotására** tehet javaslatot a jogszabályalkotás kezdeményezésére jogosultnál…”*

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény nem jogszabály, hanem a jogrendszer alapja. Az imént az Alkotmánybíróság honlapján található keresőbe beírtam az „Alaptörvény nem jogszabály” szavakat. Azt az eredményt kaptam, idézem:
„*Túl sok találat: 2543 dokumentum. Kérjük adjon meg további szűrési feltételeket a pontosabb kereséshez!”*

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 39. § (1) bekezdése értelmében*, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az Alkotmánybíróság döntése mindenkire nézve kötelező.* Ehhez képest az egyébként színvonalas Elemzésből hiányolom azt a részt, hogy az Alaptörvény módosítására vonatkozó előterjesztést mire alapítja. Nem olvasható ennek a levezetése, hogy az Országos Bírói Tanács milyen alapon kezdeményezhetné az Alaptörvény módosítását.

Azokban az esetekben az előterjesztés kapcsán, ahol nem az Alaptörvény módosításáról van szó, ugyancsak szükséges lenne elvégezni azt az elemzést, hogy az adott javaslat az Alaptörvényhez miként viszonyul. Erre vonatkozóan az Elemzésben ugyancsak nem olvashatunk semmit. A magam részéről egyébként akár egy jogfilozófiai fejtegetést is szívesen olvasnék.

*Az Alaptörvény 25. § (5) bekezdése alapján – és erről nem szabad elfeledkezni – a bíróságok igazgatásának központi feladatait az Országos Bírósági Hivatal Elnöke végzi. Az Országos Bírói Tanács felügyeli a bíróságok központi igazgatását.* Amit az imént dr. Pecsenye Csaba említett, abban van egy alapvető tévedés. Nem igaz az, hogy döntéshozó jogköre ne lenne az Országos Bírói Tanácsnak, hiszen mi számos határozatot hozunk, ilyenkor mindig döntéseket hozunk. Ez úgy igaz, hogy alakító jogköre csak kivételesen van az Országos Bírói Tanácsnak. Az adott alkotmányos rendszerben az alakító jogkör meghatározóan az Országos Bírósági Hivatal elnökét illeti meg.

Tehát én kérem az eseti bizottságot, hogy erre vonatkozóan az álláspontjukat, ami az Alaptörvény módosítását illeti, illetőleg azon részeket tekintve, ahol nem az Alaptörvény módosításáról van szó, ott azt, hogy az adott módosítási javaslat miként minősül az Alaptörvény hatályos rendelkezéseihez, legyenek szívesek levezetni. Köszönöm.

**Dr. Csik Attila:**

Tisztelt OBT!

Köszönöm ismét a szót.

Igyekszek rövidebb lenni, mint az előbb voltam.

Az OBT egyetlen nem bírók által választott tagja a Kúria Elnöke március 16-án kelt és imént OBT Elnök Úr által ismertetett észrevételére az alábbiakat kívánom előadni.

Előre bocsájtom, hogy már a december 3-ai ülésen és annak a jegyzőkönyvnek a 64-től 66-ig oldalán, azt gondolom már elég részletesen és lényegre menően elmondtam az ezzel kapcsolatos észrevételeimet, álláspontomat. Az lényegében majdnem teljesen lefedi a Kúria Elnökének az imént ismertetett észrevételeit, tehát azokat ott szó szerint fenntartom. Az ott elmondottak szerintem egyben cáfolják is a Kúria Elnökének az érvelését. Talán egy vagy két dologgal lehetne kiegészíteni, de itt dr. Kozlovszky Ágnes tagtársam már előre haladt, így amiket én is kiemeltem volna azokat ő megtette.

Azonban nyilvánvalóan úgy gondolom, hogy az a része a Kúria Elnökének észrevételében, a 2. oldal utolsó két bekezdése, ahol lényegében azt írja, hogy azon kellene elgondolkodni, hogy a Kúria és Elnöke autonómiáját tovább kellene erősíteni, míg az OBT-vel szemben is, hát én azt gondolom, hogy ezzel kapcsolatos érvelést én inkább valamiféle hergelésnek, mint komolyan vehető szakmai javaslatnak értékelném, mely önmagában is visszalépés lenne, mégpedig a 2023. évi X. törvény céljához képest. Ezért ennél többet azt gondolom nem is kívánok és nem is érdemes ezzel a felvetéssel foglalkozni. Nyilvánvalóan ellenzem magam is.

Pár mondatban, talán részben tudok dr. Szabó Péter tagtársunk felvetéseire reagálni. Azt gondolom, hogy Kúria Elnökének kritikája téves kiinduláson és leszűkített alkotmány értelmezésen alapul. Az ő álláspontja az, hogy az OBT felügyeleti jogköre semmiképpen nem terjedhet ki a Kúriára és a Tanács szerepe nem értelmezhető szélesebben, mint kizárólag az OBH Elnökének központi igazgatási tevékenységének ellenőrzése. Szerintem ez több okból jogilag nem tartható álláspont. Én is hivatkozok itt az Alaptörvény 25. cikk (5) bekezdésére is, amely nem azonos a Bszi.-ben konkretizált feladatkörökkel. Azt gondolom, hogy a Kúria Elnöke és dr. Szabó Péter is az Alaptörvény szövegét szűkítetten értelmezi, miközben az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az alkotmányos szervek feladata és hatásköre egységben értelmezendő a feladatellátás hatékonysága, garanciális célja és intézményi rendeltetése alapján. Ebből kiindulva szerintem az Eseti Bizottság által tett javaslatok igen is védhetőek és hitelesek. Az Alaptörvény a bírói önigazgatás intézményi garanciáját nevesíti. Ebből pedig következik, hogy az OBT-nek joga és kötelessége fellépni ott, ahol a bírói igazgatás átláthatósága vagy jogszerűsége sérülhet. A Kúria Elnökének igazgatási tevékenysége nem azonos az ítélkezéssel. Nyilván itt osztom dr. Pecsenye Csaba elnök úr által kifejtetteket. Nem is vonható annak körébe. Az Elemzés sehol nem állít olyasmit, hogy a Kúria ítélkezési függetlenségét érintené. Pusztán az igazgatási tevékenysége átláthatóságát célozza. Lehet, hogy itt az Elemzés VI.2. a Kúria feletti felügyeleti jog akkor az valóban helyesebb lenne, hogy a Kúria Elnökének igazgatási tevékenysége feletti felügyeleti jog. Nyilván az az indokolásból kiderül, hogy erről van szó, erről beszéltünk. Lehet, hogy éppen ott a cím megfogalmazása az némiképpen pontatlan. A lényeg, hogy csak is az igazgatási jellegű feladat az, amiről mi szót ejtettünk.

A Velencei Bizottsággal kapcsolatos Kúria Elnöke állásfoglalása, meg a korporati**vi**zmus veszélye, szintén az előző üléseken többször utaltam már arra, hogy ennek veszélye is egyszerűen nem áll fent. A Kúria Elnöke itt is tévesen értelmezi vagy legalábbis csak az ő értelmezését alátámasztó részeket emeli ki. A Velencei Bizottság 2014-es 21-es véleménye épp az ellenkezőjét hangsúlyozza. A bírói tanácsok akkor működnek hatékonyan, ha felügyeleti, stratégiai és visszacsatolási jogosítványai valóságosak és ez a bírói függetlenség garanciája. Egyébként pedig a nemzetközi standardok nem a szűkítés, hanem szélesebb hatáskör felé mutatnak.

Kiemelném még akkor itt a nemzetközi párhuzamot. Talán lehetne Olaszországot, Spanyolországot, Franciaországot említeni, ahol a felállított bírói tanácsok mind rendelkeznek felügyeleti, ellenőrzési és visszacsatolási szereppel a legfelsőbb bíróság igazgatási irányítása felett is. Tehát nem egy ördögtől való dolog lenne nálunk is ennek a bevezetése. A korporativizmusra ennél többet én nem kívánok szánni, ezt már többször cáfoltam.

Amit esetleg kiemelnék, hogy az eddigi kritikák kevésbé a tagi hozzászólásokra, nem a tartalom hibáira mutattak rá. Remélhetőleg a jövőben már csak erre tudunk koncentrálni. Az Elemzés és a javaslatok célja mégegyszer szeretném hangsúlyozni – bár már ezt is párszor megtettem – a bírói önigazgatás garanciális rendszerének a megerősítése. Ahogy elhangzott a mai nap folyamán, a transzparencia növelése, jogállami fékek, ellensúlyok tényleges működőképessége. Annak biztosítása, hogy a felsőbb igazgatási szinten ne legyen kontroll nélküli hatalom. Most nem mondok olyat, mint legutóbb. Ez nem politikai kérdés, ez klasszikus jogállami kérdés.

Még egy dolgot szeretnék kiemelni és rámutatni, hogy a Velencei Bizottság a bírói függetlenség garanciájának elsősorban a független érdemi bírói képviselettel működő bírói tanácsot tartja. Tehát ez is alátámasztja és támogatja a hatáskör megerősítésére irányuló törekvést és nem tesz kivételt a legfelsőbb bíróságok igazgatására nézve.

Szintén az Alaptörvény írja azt is elő, hogy ha már itt ragaszkodunk az Alaptörvényhez, 28 cikk, hogy a törvények értelmezésekor figyelembe kell venni azok miniszteri indokolását. Mégegyszer akkor, ahogy az anyagban is felhívtuk a figyelmet a 2023. évi X. törvény indokolása éppen az OBT hatáskörének megerősítését tűzte ki célul. Azt gondolom, hogy mi ennek tettünk eleget és hogy akkor egy klasszikust idézzek: „*Előre menjünk, ne hátra”.* Tehát ebből kifolyólag nem osztom a Kúria Elnökének azon felvetését, mégegyszer hangsúlyozom, hogy az OBT szabaduljon meg a Kúriával kapcsolatos hatásköreitől. Az egyébként is a nemzetközi standardokkal is szembe menne.

Felhívnám a figyelmet arra, hogy a mérvadó World Justice Project felmérése alapján Magyarország rendkívül alacsony pozíciót foglal el a bírói függetlenségi rangsorban, illetve romlott jelentősen az utóbbi években a rangsorban betöltött helye, ami arra utal, hogy ez a felállás az igazgatási rendszerben problémás. Ebből a listából egyébként az is kiderül, hogy a jelentős hatásköröket gyakorló bírói tanáccsal rendelkező igazságszolgáltatási rendszerek mind előttünk vannak a rangsorban. Köszönöm a figyelmet.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

A februári ülésen utaltam arra, hogy bizonyára nem vagyok képzett eléggé jogelméletileg, ezt kénytelen vagyok a nagy nyilvánosság előtt bevallani. Ám az Alaptörvény jogszabályi mivoltával összefüggésben én az Alaptörvényből magából indulok ki. Az annak R cikkéhez

fűzött indoklás azt mondja, hogy az Alaptörvény a jogrendszer alapja, a jogrendszer csúcsán helyezkedik el, függetlenül attól, hogy ha beírunk a keresőbe valamit, akkor mit találunk. Nyilvánvalóan, ha szemléletesen nézzük, ez így nem lehet, mert vagy az alapja, vagy a csúcsán helyezkedik el. Ettől függetlenül itt jön egy vessző és azt mondja, hogy minden más jogszabály az Alaptörvényből ered és azzal nem lehet ellentétes.
Én még tanultam a nyelvtani értelmezést, amit egy kicsit cizelláltabban fogalmaz~~z~~ meg jelen Alaptörvényünk, de a nyelvtani értelmezésből, mely szerint minden más jogszabály az Alaptörvényből ered az én számomra az következik, hogy az Alaptörvény maga is jogszabály. Ezt csak közbevetőleg jegyeztem meg. Bocsánat, hogy közbe szóltam, de féltem, hogy elfelejtem.

Dr. Nagy István Andrásnak adom meg a szót.

**Dr. Nagy István András:**

Köszönöm a szót.

Mindenekelőtt a magam részéről üdvözlöm a Kúria Elnökének a jelen előterjesztéshez fűzött írásbeli hozzászólását, tekintettel arra, hogy végre szakmai szempontból fogalmazta meg a véleményét bizonyos részek tekintetében.

*Dr. Csik Attila 12 óra 08 perckor elhagyja az üléstermet.*

Megmondom őszintén arra következtettem ebből, hogy az OBT tagtársaink is így fognak tenni. Sajnos ebben csalatkoznom kellett, de ezt a témát már lezártuk.

Ami az előterjesztés konkrét részét illeti, azt gondolom, hogy megfelelően fókuszált a Bizottság arra, hogy mi a probléma ebben a körben. Elmondták már előttem többen, nem kívánom megismételni.

Nyilván itt ketté kell választani a Kúria funkcióit. Nem kérdéses, hogy a Kúria kivételes helyzetben van a magyar bírósági rendszerben. De ahhoz sem férhet kétség, hogy bíróságként működik, ilyen értelemben pedig természetesen igazgatási tevékenységet végez a vezetője. Amiben különbözik a Kúria az összes többi bíróságtól az az, hogy bár nem bírósági vezető a Kúria Elnöke, hiszen ugye a Bszi. külön fejezetben tárgyal róla, ezért inkább úgy mondom, hogy bíróságot vezető elnök a Kúria Elnöke, aki az egyetlen olyan bíróságot vezető Elnök, akinek az igazgatási tevékenysége felett kis kivétellel gyakorlatilag semmilyen kontroll nincs. Erre a hiányosságra világított rá a Bizottság. Azt gondolom, hogy jogász szemmel nézve, bíró szemmel nézve, amikor mindig is a jogállamiságot kell szem előtt tartani, akkor minimum nem összeegyeztethetetlen ezen alapelvvel az, hogy egy olyan rendszer álljon fel, hogy Magyarországon ne legyen olyan bíróság, amelynek a vezetője által gyakorolt igazgatási tevékenyég bármilyen felülegyelt, ilyen értelemben ellensúly nélkül maradjon. Ez indokolta a Bizottság előterjesztését a jogszabály módosítás tekintetében.
Egyebekben az Alaptörvény vonatkozásában minden szavával egyet értek Pecsenye Elnök Úrral. Magam is így gondolom. Egyébként erre megoldást javasol, szintén a bizottsági anyagban van erről szó, hogy kifejtjük, hogy nem feltétlenül értünk egyet annak a jogértelmezésnek a helyességével még ha így is van, hogy az Alaptörvény nem jogszabály. Ezzel is foglalkozott a Bizottság.

Azt gondolom, nyilván több helyen érinti a módosítási javaslat az Alaptörvényt is. Tisztában vagyunk azzal, hogy az Alaptörvény tekintetében is kell a javaslatokat illetően módosítási javaslatokat elvégezni.

*Dr. Csik Attila és dr. Bagdi Árpád Gyula 12 óra 11 perckor visszatér az ülésterembe.*

Már amennyiben erre sor fog kerülni. Azt gondolom, hogy e tekintetben is megfelelően orvosolta a Bizottság a problémát. Bízom benne, hogy ez támogatásra fog kerülni. Köszönöm.

**Dr. Kozlovszky Ágnes:**

Köszönöm ismét a szót.

Visszatérnék mégis ahhoz az anyagrészhez, amit az Elemzésből nem ismertettem. Rávilágítva itt az érintett kérdésekre.

A 27. oldalról a Bizottság a kodifikátorok közreműködésével áttekintette és rögzítette ezt a hármasságot, amilyen relációban az OBH Elnöke, a Kúria és az OBT van, hogy az OBH és a Kúria egymáshoz való viszonylatában milyen feladatok merülnek fel, így a bíróságok költségvetésével kapcsolatos feladatkörben, a személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörben, illetve személyzeti kérdésekkel kapcsolatosan is.

*Dr. Parti Tamás 12 óra 11 perckor elhagyja az üléstermet.*

Azt is áttekintettük, hogy az OBT-nek milyen feladatai vannak a Bszi. 103. §-a vonatkozásában a Kúria elnöki döntések tekintetében, amelyek részleges jogosultságok. A Bizottság azt is átgondolta, figyelemmel arra, hogy az Alaptörvényben szerepeltetett a bírósági rendszer, annak a része a Kúria is - elismerve a Kúria kiemelt szerepét és a Kúria Elnöke által leírt történelmi folyamatokat is - helyezkedtünk arra az álláspontra, hogy nem azt a javaslatot tesszük meg, hogy a többi bírósági szervezeti egységhez hasonlóan a Kúriának is a központi igazgatás alá kellene teljesen betagozódnia, hanem tiszteletben tartva azt a jogalkotói célt és a Kúriának a kiemelt szerepét, hogy a Kúria igazgatása valamilyen mértéken független a központi igazgatás alól, de biztosítva mégis azt, hogy az ellenőrzés a Kúria elnöki igazgatási feladatokra is kiterjedhessen. Így tettük meg azt a javaslatot, hogy ahogy az OBH Elnöke viszonylatában ellenőrzési jogosultsága van az OBT-nek és jelzéssel élhet, ugyanez a jogosultsága a Kúria Elnöke vonatkozásában is legyen meg. Ez a módosítási javaslat tartalmaz egy plusz kitételt, amit az OBH Elnöke tekintetében is megtettünk. Nevezetesen, hogy javaslatot tesz, valamint jelzéssel él. Ebben is igyekeztünk koherensek lenni.

Az Alaptörvény jogszabály jellege kapcsán az Elemzés még tartalmaz észrevételeket azon részeknél, ahol van ezzel kapcsolatos észrevétel és javaslat. Maga ez az itt ismertetett javaslat Alaptörvény módosításra nem vonatkozik, azzal ellentétes tartalmat nem fogalmaz meg, hiszen a Kúria maga is a bírósági szervezetnek a része, amelynek van igazgatása és amely igazgatás felett általánosságban az Alaptörvény az OBT-hez felügyeleti jogosultságot telepít. Egyebekben pedig a későbbiekben is az Alaptörvény vonatkozásában mindig korlátozódott az Eseti Bizottság arra, hogy csak az igazságszolgáltatási rendszert érintő kérdésekkel kíván az OBT foglalkozni. Hogy a titulus vagy a minősítés, a „jogszabályi jelleg” a markáns, meghatározó szabályozás véleményezését ne vonhassa el az OBT-től, mivel ez nem lehet cél, hiszen az igazságszolgáltatási rendszert érintően ilyen véleményezési jogunk, illetve javaslattételi jogunk kell, hogy legyen. Ez nem plusz jogosultságot kíván teremteni, hanem azt a jogalkotói célt, ami

2023-ban született, hogy tehessünk módosító javaslatokat a bírósági rendszert érintően, illetve véleményezhessük az igazságszolgáltatási rendszert érintő szabályozást, ezt kívánjuk biztosítani.

**Dr. Szabó Péter:**

Köszönöm a szót.

Értem dr. Pecsenye Csaba, dr. Nagy István András és dr. Kozlovszky Ágnes felfogását az Alaptörvény jellegére vonatkozóan. Ezzel egy probléma van, hogy az előbb említettem, a kereső szerint 2543 alkotmánybírósági dokumentum értelmezi az Alaptörvényt másként. Márpedig az Alkotmánybíróságról szóló törvény alapján az Alkotmánybíróság értelmezése mindenkire kötelező. Én ezt meglehetősen nehezen tudom megugrani.

Azt próbálom humorosan felfogni, hogy bármennyire igyekszem, ezek szerint dr. Csik Attila szerint nem tudok egy tartalmi, szakmai észrevételt tenni. Nem értelmezhető úgy az én észrevételem, hogy a Kúria elnökének igazgatási tevékenysége és az OBT hatásköre között ne lehetnének további kapcsolódási pontok. Mindemelett szükségesnek tartom annak részletesebb kimunkálását, hogy ezen további kapcsolódási pontoknak az Alaptörvénnyel összhangja mennyiben biztosítható, és ebben a tekintetben hiányosnak érzem az Elemzést. Köszönöm.

**Dr. Varga Rita:**

Köszönöm a szót.

Én az Alaptörvény 25. cikkéből indulok ki. Ennek alapján a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfelsőbb bírósági szerv a Kúria. Az Alaptörvénynek a 25. cikk (5) bekezdése rendezi, hogy a bíróságok igazgatásának központi feladatait az Országos Bírósági Hivatal Elnöke végzi. A (8) bekezdés tartalmazza a részletszabályok tekintetében a bíróságok szervezetének, igazgatásának és központi igazgatásának felügyeletét. A bírák jogállásának részletes szabályait, valamint a bírák javadalmazását sarkaltos törvény állapítja meg. A sarkalatos törvény a Bszi.

*Dr. Parti Tamás 12 óra 18 perckor visszatér az ülésterembe.*

A Bszi. 76. § (6) bekezdés részletezi azt, hogy az OBH Elnöke központi igazgatási felügyeleti körében mit tehet meg. Tudom, hogy ez az anyag majd foglalkozik a költségvetés különböző megvilágításával és aspektusával, de arra szeretnék rámutatni, hogy a Kúriának a „különleges jogállását" az én határozott véleményem szerint a két törvény, ha együttesen értelmezzük csak a költségvetés tekintetében. Az Alaptörvény is és a Bszi. is a teljes bírósági szervezetet egységes szervezetként kezeli. Ennek a bírósági szervezetnek meglátásom szerint a Kúria tekintetében csak a költségvetést érintően lehet önállósága, illetve a saját igazgatása tekintetében.

Amikor a Négyoldalú megállapodást aláírtuk, illetve a Kúria Elnöke megkötötte azt a külön megállapodását, bennem felvetődött a kérdés, hogy hol volt igazgatási felhatalmazása a Kúria tekintetében arra, hogy egy Bszi. és egy Bjt. módosítást hajtson végre. A Kúria Elnökének nincs ilyen jogköre, ilyen jogköre csak az OBH Elnökének van a Bszi. 76. §-val összefüggésben. Az OBH Elnöke a fejezet irányító a gazdálkodás tekintetében a teljes bírósági fejezetben (VI.), a központi költségvetési törvény keretei között. Erre ugyan az anyag így nem tér ki, de nálam itt vetődött fel, mert önálló címként arra jogosult a Kúria, hogy megállapítsa, hogy mennyi az ő

költségvetése. Ebbe nem szólhat bele az Országos Bírósági Hivatal Elnöke, mert a cím költségvetés alapján - egyébként hasonló az OBT költségvetése is - ott egy közvetítő szerepe van az Országos Bírósági Hivatal Elnökének. Az Alaptörvény is csak legfőbb szerveként említi a bíróságok tekintetében a Kúriát, szabályozási egységként nem rendelkezik másról. Tehát én nem tudom az egységes bírósági szervezet rendszeren belül értelmezni a Kúria tekintetében az eltérő Bszi. és Bjt. szabályozását, például a bírák illetményét tekintve.

Ez egyébként csak egy érthetőségi hasonlat volt a részemről arra, hogy valahol egyet kell, hogy értsek az OBT Elnökével a tekintetben, hogy a Kúria Elnöke feletti igazgatási felügyeleti jog az szerintem sokkal szűkebb és korlátozottabb, mint ahogy a Kúria Elnöke azt értelmezi. Ennek a szabályozása szerintem az ő tág értelmezése a Bszi. és az Alaptörvény együttes értelmezéséből nem vonható le.

A Kúria elnökének igazgatási jogköre csak a Kúriára terjed ki, a teljes bírósági szervezetrendszert nem érintheti. A kúriai bérezés, annak helyzete a teljes bírósági szervezetrendszert érinti. Köszönöm.

**Dr. Félegyházy Megyesy Fatime:**

Köszönöm a szót.

Elnökhelyettes asszony utolsó mondatára csatlakoznék rá. A Bszi. szerint az OBH Elnökének utasítása szerint kell a szervezeti és működési szabályzatot készítenie, tájékoztatni az OBH Elnökét. Sorolhatnám, ami a Bszi. 117. §-ban van. Ott visszautal az OBH Elnökére, mint a teljes bírósági szervezetrendszer legfőbb vezetőjére, hogy az ő általa kiadottak szerint kell szervezeti és működési szabályzatot csinálnia, betartania vagy figyelembe vennie az általa hozott utasításokat és egyebeket.

**Dr. Havasi Dezső:**

Tisztelt Elnök Úr!

Nem tudom, hogy hogyan folytatódik részenként az előterjesztés vitája, de nekem el kell mennem.

Nem megelőlegezve a további vitapontokat, csak egy általános megjegyzést és észrevételt szeretnék tenni a magam, illetve merem remélem, hogy ügyvédi oldalról is a koncepcionális kérdéseket tekintve. Az asztalon lévő ételből szeretném most megítélni azt a produktumot, amit most itt el kell fogyasztanunk. Végig hallgattam az előzményeket, hogy milyen alapanyagokból készült és hogyan. Az előttünk lévő anyagra vonatkozóan szeretném azt az észrevételt tenni és azokkal értek egyet, akik ezen a téren az Országos Bírói Tanács eredeti, illetve a 2023-ban módosult szerepének a megerősítésére vonatkozó javaslatokat próbálnak a szabályzaton keresztül vinni. Nem vitatom, hogy számos kérdésben elvi, dogmatikai kérdések, pontosítások, cizellálásokra még szükség van. Nekem is határozott meggyőződésem, hogy „kívülállóként” most nem csak, mint társadalom tagjaként, hanem jogászként is az igazságszolgáltatáson belül a bírósági szervezet az a mi felfogásunk szerint egységes. Tehát nyilvánvaló, hogy a Kúriának privilegizált szerepe van bizonyos kérdésekben. De amikor most ilyen kérdésekben az Országos Bírói Tanács hatáskörével, hatékonyság növelésével kapcsolatos kérdések vannak, akkor számomra az előttem lévő előterjesztés elég meggyőző érveket és elég meggyőző tartalmat tükröz.

Előzetesen mondom fenntartva a jogot, nem tudom meddig jut el ez az előkészítő vita, de én alapvetően egy jó irányú megközelítésnek tartom azt, ami a munkabizottság eredményeként az asztalra került. Köszönöm.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Köszönöm.

Az általam időrendileg korábban megfogalmazottakat betartva mielőtt egy következő pontra áttérnénk tartunk egy ebédszünetet.

*Az OBT Elnöke 12 óra 27 perckor ebédszünetet rendel el.*

*Az OBT ülése 13 óra 21 perckor folytatódik.*

**Jelen vannak:**
Dr. Pecsenye Csaba
Dr. Varga Rita
Dr. Félegyházy Megyesy Fatime
Dr. Szabó Péter
Dr. Hegedűs János
Dr. Kovács Gergely
Dr. Surányi József
Dr. Kozlovszky Ágnes
Dr. Kovács Ildikó
Dr. Csik Attila
Dr. Nagy István András
Dr. Hild Ágnes
**az OBT tagjai**

Dr. Boros Katalin, a Magyar Bírói Egyesület elnöke
**állandó meghívott**

Dr. Élő Károly
**a Kúriára beosztott bíró hallgatóként**

dr. Kocsis Eszter
**az OBT Titkárság főosztályvezető-helyettese**

Szvobodáné dr. Ladányi Lilla
**az OBT Tiktárság főosztályvezető-helyettese**

Dr. Boross Anikó
**az OBT Titkárság szabályozási referense**

Dr. Gáspár Emese
**az OBT Titkárság tisztviselője, szabályozási referens**

dr. Fenyvesi Lórántné Villám Adrienn
**az OBT Titkárság tisztviselője, jegyzőkönyvvezető**

Maród-Kiss Nikoletta
**az OBT Titkárság tisztviselője, jegyzőkönyvvezető**

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Folytatnánk az ülést. Többen jelezték, hogy el kell menniük. Ezért az időkeretet akként kívánom meghatározni, hogy negyed háromig folytatjuk a megbeszélést. Meglátjuk, hogy meddig jutunk és a többit majd utána.

Tekintettel arra, hogy ott hagytuk abba, hogy az adott pontot átbeszéltük, ezt követően a VII. fejezet jön, de annak az 1. és 2. pontját már a februári ülésen tárgyaltuk, ha jól számolom akkor a VII.3. pont jön. Innen folytatnánk. Kérném a korábbiaknak megfelelően dr. Kozlovszky Ágnest, hogy ismertesse.

**Dr. Kozlovszky Ágnes:**

Köszönöm Elnök Úr a szót.

Ez az Elemzés 36. oldalától kezdődően szerepeltetett. Itt elöljáróban azért azt ki szeretném emelni, hogy ez a téma az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabályok tervezetének a véleményezése a Bszi. 103. § (1) bekezdés b) pontja szerinti jogosultságunk. Azt hiszem, hogy mondhatom, hogy ennek az Eseti Bizottság életre hívásának ez volt a motorja és a generátora. 2024. decemberében, illetve 2025. januárjában a véleményezési jogunk sorsával szembesültünk. Felmerült az igény és megfogalmazódott, hogy körbejárjuk ezt a témát.

Itt az OBT véleményezési gyakorlatának a bemutatása és a problematikájával kezdtük. A hivatkozott szakasz alapján az OBT jogosult véleményezni az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabályok tervezetét.

*A 2023. évi X. törvény hatályba lépését követően a jogalkotó szándéka szerint e jogosultság erős, de a gyakorlati tapasztalatok vegyesek. Vitán felüli, hogy a véleményezési jog gyakorlása testületi egyeztetést (adott esetben vitát) és döntést igényel, a testületi döntés meghozatalának formája pedig főszabály szerint az ülés. Már a korábbi összetételű OBT idején is problémaként jelentkezett, s ez a helyzet jelenleg is fennáll, hogy a jogalkotás előkészítéséért felelős szerv vagy személy az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabályok tervezeteit igen rövid – az esetek túlnyomó részében mindössze néhány munkanapos, számos esetben az érdemi, alapos és a testületi véleményezésre alkalmatlan – határidő meghatározása mellett biztosítja rendelkezésre.*

A hatáskör gyakorlásának releváns esetei, a javaslatok sorsa és eredményességét itt áttekintette a Bizottság. Rögzítve, hogy: *az OBT számos alkalommal élt az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabályok tervezeteinek véleményezési jogával, ugyanakkor több olyan eset is előfordult, amikor a testület objektív okok miatt nem tudta gyakorolni e hatásköri feladatát. Ezek egy része arra vezethető vissza, hogy a jogalkotás előkészítéséért felelős szerv vagy személy az adott jogszabály tervezeteit nem bocsátotta rendelkezésre, de előfordultak olyan*

*esetek is, amikor a véleményezési jog biztosításának elmaradása a jogalkotás eljárási szabályozásában rejlő, s a jogszabály-véleményezési jog gyakorlása ellen ható jogtechnikai megoldások alkalmazására volt visszavezethető.*

Ez utóbbi körbe vonható legjelentősebb esetek a következők voltak, itt két jelentősebb esetet emeltünk ki pontosan. Itt azt is ki szeretném emelni, hogy a bizottsági megfogalmazásokon túl ezt a két bekezdést is kodifikátori segítséggel tudtuk ilyen pontosan és precízen meghatározni.

- ***Magyarország Alaptörvényének tizennegyedik módosításáról szóló T/9997. számú törvényjavaslatot*** *az Igazságügyi Bizottság nyújtotta be 2024. november 19-én. A törvényjavaslat ekkor még csak a legfőbb ügyész választására vonatkozó módosító javaslatokat tartalmazta. Az Országgyűlés Törvényalkotási Bizottsága a bizottság kormánypárti képviselőinek javaslatára 2024. december 12- i ülésén elfogadott, a T/9997/4. számú összegző módosító javaslat részéve vált bírákra vonatkozó lényeges módosítási javaslatokat fogadott el, melyek érdemben és mélyen érintették a bírósági szervezetrendszert, többek között a bíróvá válás feltételei (35. életév betöltése), valamint a nyugdíjazás korhatáraira vonatkozó rendelkezések módosításaival. A véleményezési jog biztosítása mellőzésének indoka ebben az esetben az volt, hogy a törvényjavaslat az Alaptörvény módosítására irányult, ami az Igazságügyi Minisztérium értelmezése szerint nem jogszabály, így e tekintetben nem tartozik az OBT véleményezési hatáskörébe. További indokként szerepelt, hogy a törvényjavaslatot országgyűlési képviselők nyújtották be, akiket a jogszabályok a tervezetek előzetes véleményezésre való megküldésére a tárca álláspontja szerint nem köteleznek, mivel nem a Jat. szerinti jogszabály-előkészítők.*

- ***Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló T/10012. számú törvényjavaslat*** *tervezetét a Pénzügyminisztérium nyújtotta be 2024.11.19-én. A társadalmi egyeztetésre került tervezet még nem tartalmazta a Bjt., az Iasz. és a Bszi. módosítására vonatkozó technikai jellegű módosító javaslatokat sem. A benyújtott törvényjavaslatban a Bjt., az Iasz. és a Bszi. módosítására vonatkozó technikai, szövegpontosító javaslatok szerepeltek csak. Az Országgyűlés Törvényalkotási Bizottsága a bizottság kormánypárti képviselőinek javaslatára 2024. december 13-án elfogadott, 10012/7. számú összegző módosító javaslata a Bjt. és az Iasz. módosítására vonatkozó számos lényeges módosító javaslatot tartalmazott többek között az igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerére vonatkozó rendelkezések módosítását, a bírói kinevezés feltételeinek további módosításait, valamint a kúriai bírák illetményrendszerének átalakítását és illetményemelését. A véleményezési jog biztosítása mellőzésének indoka ebben az esetben is az volt, hogy az érintett módosító javaslatokat országgyűlési képviselők nyújtották be, mivel nem a Jat. szerinti jogszabály-előkészítők.*

Az anyag ezt követően az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabály tervezetek tartalmi átgondolását viszi végig.

*A jogszabály-véleményezési jog gyakorlati alkalmazása során többször is felmerült, hogy mely jogszabályok tekintendők olyannak, amelyek az igazságszolgáltatást érintik, s ily módon a véleményezési jog gyakorlásának biztosítását igénylik. A tapasztalatok azt mutatják, hogy e kérdés a jogalkotás előkészítéséért felelős szervek vagy személyek előtt sem egyértelmű, hiszen gyakran olyan jogszabály-módosításokat is megküldenek véleményezésre, amelyek az igazságszolgáltatást csak érintőlegesen vagy közvetetten érintik.*

*Mindezekre tekintettel a Bizottság szükségesnek tartotta az egyes fogalmak értelmezésén keresztül annak tartalmi átgondolását, hogy mely jogszabályok minősíthetők az OBT véleményezési joga alá tartozónak, avagy az igazságszolgáltatási rendszert érintőnek.*

Itt megbontva elemeztük, vagy értelmeztük a kulcs szavakat az igazságszolgáltatási rendszert érintően. Mind az igazságszolgáltatás alatt, mind a rendszer alatt, mind a jogszabály alatt. Majd együttesen, hogy igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabály alatt mit értünk. Már korábbi alkalommal utaltam rá, hogy az igazságszolgáltatás értelmezésünk szerint a bíróságokat érintő környezetnél egy tágabb fogalom. Az igazságszolgáltatási rendszer az a bíróságon túl minden intézmény, ami az igazságszolgáltatásnak része és a kapcsolódó hivatásrendek. Az ügyészséget, ügyvédeket, közjegyzőket, végrehajtókat beleértendőnek tartjuk. Így a véleményezési jog szélesebb körben illeti meg az Országos Bírói Tanácsot, mint a jogszabály-módosítási javaslattételi jogosultság.

Az igazságszolgáltatás rendszerét érintő jogszabályok körének meghatározása kapcsán, így eleve ide tartozónak tekintettük az anyag VII.2.3. pontjában már a bíróságokat érintő jogszabályok körében felsoroltakat. Ezen túlmutatóan az igazságszolgáltatási rendszert érintő körbe tartozónak tekintettük a hivatkozott forrásokat és 31., 32. pontként jelölve az állami jogsegélyszolgálatokat, a védői jog biztosításának rendszerét, a joghoz való jutás (access to justice) intézményeit. Hivatkoztuk a Velencei Bizottság szerint az igazságszolgáltatási rendszerét érintő jogszabályok körét is. Így a bíróságok, az ügyészség és a jogi szakmák (ügyvédek, végrehajtók, közjegyzők) szervezetére és működésére vonatkozó szabályokat; az igazságügyi igazgatásra, költségvetésre és digitalizációra vonatkozó jogszabályokat; a fegyelmi, kinevezési és elszámoltathatósági mechanizmusokat; a jogalkotás és végrehajtás igazságszolgáltatásra gyakorolt hatását. Valamennyi kapcsolódó intézmény jogi státuszát, stabilitását és függetlenségét érintő kérdés köröket is teljességgel. Mindent szó szerint nem olvasnék fel, de összességében a 39. oldalon rögzítettük azt a kört, ami meglátásunk szerint ide tartozónak minősül és közvetlenül, közvetetten a bíróságok ítélkezésére, igazgatására, szervezeti működésére kiható szabályozási rendszereket. Így a közvetlenül a bíróságok működését és szervezet igazgatását, valamint a bírák és az igazságügyi alkalmazottak jogállását, jogait és kötelezettségeit szabályozó jogszabályokat (pl. Bszi., Bjt., Iasz., illetékességi szabályok); az eljárásjogi kódexeket (pl. Pp., Be., Kp.); egyes anyagi jogi kódexeket (pl. Ptk., Btk.), amelyek a bíróság ítélkezési gyakorlatát alapjaiban befolyásolják; az igazságszolgáltatás részét képező további hivatásrendekkel kapcsolatos szabályozásokat (pl. ügyészség, bírósági végrehajtók, közjegyzők, ügyvédek); az egyes bírósági eljárásokkal összefüggő nyilvántartásokat; továbbá az Alaptörvény igazságszolgáltatási rendszert érintő rendelkezéseit is. Ezek azok a szabályozási módok, formák, amelyek körében meglátásunk szerint az OBT véleményezési jogát biztosítani szükséges.

Következő pontban a jogszabály helyből a jogszabályok tervezete kérdéskörrel is foglalkoztunk.

*A Bszi. jelenlegi szövege szerint az OBT a „jogszabályok tervezetét" véleményezheti. E fogalom azonban nem került pontosításra, és a jogalkotói gyakorlat rendkívül szűken értelmezi azt.*

*Az Igazságügyi Minisztérium álláspontja szerint a véleményezésre csak azokat a tervezeteket köteles megküldeni, amelyeket maga készít elő, és amelyek a Kormány által benyújtott törvényjavaslatként kerülnek az Országgyűlés elé.*

*Ezzel szemben a Bizottság értelmezése szerint a jogszabálytervezet nem csak minisztériumi előterjesztés lehet, hanem bármilyen, az igazságszolgáltatást érintő módosítás, ideértve az egyéni képviselői és bizottsági módosító indítványokat is.*

*A jelenlegi gyakorlat az előbbi értelmezésnek megfelelő, vagyis a jogalkotó nem biztosít lehetőséget az OBT számára az országgyűlési képviselő által benyújtott törvényjavaslatok, módosító javaslatok, valamint a bizottsági módosító javaslatok véleményezésére, miként magától értetődőnek tekinti azt is, hogy az Alaptörvény – mivel nem jogszabály – tekintetében fel sem merül a véleményezési jog biztosításának kötelezettsége. Ezekben az esetekben tehát a véleményezésre irányuló megküldés nem történik meg.*

*A Bizottság értékelése szerint ez súlyos jogállamisági deficit, az ilyen technikákkal elfogadott törvények ugyanis egyenesen kizárják a testület intézményes észrevételének lehetőségét, és így csorbítják a bírói önigazgatás alkotmányos garanciáját, teljes mértékben megkerülhetővé téve, illetve kiüresítve ezzel az OBT-t sarkalatos törvény alapján megillető véleményezési jogot.*

A következő körben a véleményezésre biztosított határidők problematikájával foglalkoztunk. Ez többször érintett, meglátásom szerint többségünk álláspontját is tükröző anomália.

*A Bizottság tapasztalatai szerint a véleményezésre megküldött jogszabálytervezeteket az OBT az esetek döntő részében rövid határidővel (jellemzően 4-5 nap, de akár 2-3 munkanap) kapja meg a jogszabály előkészítőjétől, gyakran több száz oldalas, saláta típusú tervezetek formájában. Ez a gyakorlat amellett, hogy nem összeegyeztethető a testületi működéssel, amely ülésekhez, állásfoglaláshoz, többségi döntéshez kötött, akadályát jelenti a körültekintő és megalapozott véleményezésnek is.*

*A véleményezés szakmai minőségéhez elengedhetetlen ugyanis (többek között):*
- *a tervezet részletes tartalmi áttekintése,*
- *az érintett módosításokkal összefüggő hatásvizsgálatok elvégzése és elemzése,*
- *a bírói gyakorlatra, a bírósági szervezetre és költségvetésre, valamint a bírói függetlenségre gyakorolt hatások értékelése.*

*A véleményezés nem redukálható pusztán az elolvasásra és a felületi elemzésre.*

Ezt a kört nem ismertetem teljeskörűen. Példának felhoztuk a véleményezésre biztosított határidő rövidségére az Igazságügyi Minisztérium 2025. április 4-i előterjesztését, de ezt szintén nem részletezném. Ez volt az az eset, amelynek a véleményezési anomáliájával kapcsolatosan az Alkotmánybírósághoz fordult jogorvoslatért az Országos Bírói Tanács. Az Alkotmánybíróság a 8/2025. (IX. 25.) határozatával az OBT által benyújtott jogorvoslati kérelmet elutasította. Itt az OBT általi hivatkozások is részlegesen említettek, illetve az álláspontunk, hogy döntésével az Alkotmánybíróság a jogértelmezési korlátokat is kijelölte, világossá tette, hogy az OBT jogorvoslati lehetősége szűken értelmezendő.
A Bizottság értékelése szerint ugyanakkor a Bszi. 108/A. § (1) és (9) bekezdése szerinti AB hatáskörök indoka és célja az, hogy speciális jogorvoslatként az eljárási alkotmányosság érdekében funkcionálisan a jogalkotásban érintett szervek érdemi együttműködési kötelezettségét érvényesítse, kikényszerítse. Meglátásunk szerint az Alkotmánybíróság e határozattal az OBT-t nem tekinti kvázi alkotmányos ellenőrző szervnek, hanem olyan testületnek, amely a bírósági önigazgatás részét képezi, de jogvédelmi hatásköre korlátozott.

*Az Alkotmánybíróság határozatában nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy az OBT esetében mi lenne az az időtartam, amely nem kirívóan rövid, illetve nem veszélyeztetné súlyosan a jogállamiságot.*
*A Bizottság értékelése szerint a fenti példa rámutat arra, hogy a jogszabályi jogosultság önmagában nem elegendő, az érdemi, megfelelő időkerettel és a következő pontban kifejtett tényleges figyelembevétellel történő véleményezés hiányzik a gyakorlatból. Ezért a jogbiztonság érvényesülése érdekében – hasonlóan a társadalmi szervezetek részére biztosított határidő meghatározásához – a jogalkotónak kellene meghatározni ezt az időtartamot, hogy a véleményezési jog ne üresedjen ki.*

Vizsgáltuk külön pontban a visszacsatolás, fogadókészség kérdését.

*A gyakorlati tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy a véleményezési eljárások során az OBT jellemzően nem kap visszajelzést arra vonatkozóan, hogy a véleményben foglaltakat mely ponton vették figyelembe, illetve figyelembe vették-e, ebből következően indokolást sem arra nézve, hogy az észrevételeit miért nem vették figyelembe. Ez a gyakorlat – amely szerint a döntéshozó oldalán hiányzik úgy a minimális visszacsatolás követelménye, mint az átláthatóság és az elszámoltathatóság – azt eredményezi, hogy a véleményezési jog puszta formasággá silányul.*

*Az Európai Igazságügyi Tanácsok Hálózata (a továbbiakban: ENCJ) Magyarország vonatkozásában rögzítette, hogy a bírói tanácsok véleményezési jogát nemcsak biztosítani kell, hanem a vélemények tartalmára is válaszolni kell; a figyelembevétel mértékét és okait az előterjesztőnek nyilvánosan indokolnia kell. Az ENCJ a 2024. évi rigai nyilatkozatban is kiemelte, hogy „A bírói függetlenség és átlátható jogalkotás záloga, hogy a bíróságokat érintő bármely szabályozás megalkotása során a bírói tanács véleményét kikérik, figyelembe veszik, és erről visszajelzést adnak.”*

*Látható, hogy a jelenlegi szabályozás a jogszabály-véleményezés tekintetében sem ír elő semmilyen kötelezettséget a címzett szervek számára, hogy az OBT véleményére reagáljanak (e hatáskört érintően sincs előírt határidő, sem eljárási keretek, és szintén nem kell indokolni a vélemény ignorálását), így az OBT tevékenységei szintén nyomtalanul maradhatnak. A Bizottság értékelése szerint az érdemi véleményezés biztosítása a jogalkotás minőségével összefüggő kérdés is.*

Meglátásunk szerint a jogszabály-véleményezési hatáskör gyakorlása tekintetében a 2023. évi X. törvény hatályba lépése sem hozott változást, hiszen továbbra sincs garancia arra, hogy az OBT véleményei és javaslatai eljutnak a tényleges döntéshozatal szintjére, hiszen arra érdemben nem kötelesek reagálni. Így ez a tartalmi kiüresedéséhez is vezet ennek a véleményezési jogosultságnak.

A következő pont: *A jogszabály-módosítási, valamint közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítására tett javaslatok az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabálytervezetek véleményezését érintően* címet viseli.

*A problémák azonosítása alapján egyértelmű, hogy a helyzet csak jogalkotási beavatkozással rendezhető, olyan módosítással, amely:*

- *a „jogszabálytervezet” fogalmát pontosítja, valamint kiterjeszti a véleményezés lehetőségét azokra az egyéni képviselői és bizottsági módosító javaslatokra, az Alaptörvény-*

*módosításokra, továbbá minden olyan előterjesztésre, amely a bíróságokat vagy az igazságszolgáltatási rendszert érdemben érinti;*
- *a testületi működéshez szükséges idő biztosítása érdekében 30 napos minimum határidőt rögzít;*
- *visszacsatolási kötelezettséget vezet be, melynek következtében a jogalkotó köteles tájékoztatást adni arról, hogy a vélemény mely részét vette figyelembe, illetve miért nem tett eleget más javaslatoknak;*
- *biztosítja, hogy a válasz nyilvánosságra kerüljön.*

Ehhez kapcsolódóan a Bszi. 103. § (1) bekezdés b) pontjának a módosítására tettünk javaslatot. Ez az előterjesztésből ismert, hogy akként módosuljon a b) pont, hogy:

***b) az Alaptörvény bíróságokat érintő rendelkezéseinek módosítására,*** *a bíróságokat érintő jogszabály alkotására,* ***illetve módosítására*** *tehet javaslatot a jogszabályalkotás kezdeményezésére jogosultnál, valamint véleményezi – az önkormányzati rendeleteket kivéve –* ***az Alaptörvény igazságszolgáltatási rendszert érintő módosításainak tervezetét,*** *az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabályok tervezetét,* ***törvényjavaslatokat, valamint módosító javaslatokat,****"*

Tehát itt kibővítettük azt a kört, amit a jelenlegi szabályozás enged, egyértelműsítve, pontosítva és teljeskörűvé téve azt, hogy ami az igazságszolgáltatási rendszert érintő szabályozás az bármilyen módon legyen előterjesztve, vagy bármilyen formát kapjon az véleményezhető legyen, mert így biztosított teljeskörűen ez a véleményezési jog és az erre irányuló jogalkotói szándék. Ehhez kapcsolódott, ez már a korábbi ülésen ismertetve volt, hiszen ez a jogszabály-módosítási javaslat kapcsán is érintve volt a véleményezéshez is kapcsolódóan (4c), (4d), (4e) és (4f) ponttal való kiegészítés. Mindezen módosítási javaslatok nyilván szintén az OBT Titkárság kodifikátorainak a közreműködésével és közös átgondolásával történt, hogy milyen további jogszabály-módosítást tesznek ezek szükségessé.

Rögzítettük, hogy a Jat. 19. § (1) bekezdése is érintett e körben. Illetve ezt nem olvasnám végig, ha csak nem igénylik a tagok, a Kormány ügyrendjéhez kapcsolódó módosítási javaslatokat, a Kormány ügyrendje 6. pont a) alpontjának módosítása, a Kormány ügyrendje 34. pontjának kiegészítése egy új (2a) bekezdéssel. Mindezen további módosító javaslatok arra irányultak, hogy a gyakorlatban és az eljárás rendben is ez kivitelezhető és szabályozható legyen. Azt rögzítettük egyébként tényként, hogy a Kormány ügyrendje az OBT Bszi. 103. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogszabály-véleményezési jogára vonatkozó egyéb kiegészítő rendelkezést nem tartalmaz. Ugyanakkor a 6. pont a) alpontjában az előterjesztések szakmai véleményezések körében előírja, hogy az előterjesztőnek az előterjesztésben foglalt tervezetet jogszabályban meghatározottak szerint, továbbá, ha az a bíróságok és az ügyészségek feladatkörét érinti, az Országos Bírósági Hivatal Elnökével és a legfőbb ügyésszel egyeztetnie kell. Mi ezt az egyeztetési jogosultságot kívántuk megteremteni és kiegészíteni az Országos Bírói Tanács kitétellel, hogy ha az igazságszolgáltatási rendszert érintően volt arról szó. Tehát ezek a módosítási javaslatok az Kormány ügyrend kapcsán annak a beépítését tenné lehetővé, hogy az Országos Bírói Tanács Elnökével, vagy az Országos Bírói Tanács erre kijelölt tagjával való tanácskozási jog és tanácskozási részvétel megvalósuljon.

A Bszi. 103. § (1) bekezdésének a módosítása kapcsán emeltük ki, hogy az OBH Elnökére vonatkozó szabályozás analógiájának megfelelően törvény jogosítsa fel az OBT által erre delegált tagot az Országgyűlés bizottságainak az ülésén való részvételre a bíróságokat közvetlenül érintő jogszabályokra vonatkozó napirendi pont megtárgyalásakor. Itt a Bszi. 76. §

(1) bekezdés f) pontjára is figyelemmel voltunk, amely az OBH Elnöke számára teremti meg, hogy az általános központi igazgatási feladatkörében meghívottként részt vesz az Országgyűlés bizottságainak az ülésén a bíróságokat, és itt a közvetlenül szó is említett a közvetlenül érintő jogszabályokra vonatkozó napirendi pont megtárgyalásakor. Itt ennek az analógiája kapcsán az OBT vonatkozásában is ekként szerepeltettük.

A Bszi. 103. § (1) bekezdésének kiegészítéseként egy új g) ponttal az OBT által erre felhatalmazott OBT tag útján meghívottként részt vesz az Országgyűlés bizottságainak ülésén a bíróságokat közvetlenül érintő jogszabályokra vonatkozó napirendi pont megtárgyalásakor. Annyit mégis kiemelnék a Bszi. 103. § kapcsán a (4c) és (4f) pontok körében, ami már a korábbi jogszabály-módosítási javaslat kapcsán elhangzott, hogy ugyanarról a jogszabályhelyről lévén szó a véleményezési jog kapcsán és azt a visszacsatolási kötelezettséget irányozná elő, hogy egy 60 napos határidőn belül az érdemi figyelembevételről vagy annak mellőzéséről írásbeli indokolt választ kelljen adni. Az OBT-nek pedig magára erre a véleményezésre 30 napos határidőt biztosítani. A kapott választ azt nyilvánosan közzétenni a Minisztérium, a tárgyaló bizottság, valamint az OBT honlapján.

Röviden talán ennyiben tudtam összefoglalni.

**Dr. Szabó Péter:**

Korábban már említettem, tartalmát tekintve az előterjesztésnek több értékes eleme van. Ez kifejezetten az. Egyetértek azzal, hogy az Országos Bírói Tanács javára a garanciákat erősíteni kell.

Amit szeretnék megjegyezni, hogy „az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabálytervezetek” fogalmát az Alkotmánybíróság még nem értelmezte. Ha értelmezni fogja, az értelemszerűen ránk nézve is kötelező lesz. Ezért érdemes lenne bevárni az Országos Bírói Tanács kezdeményezésére indult az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő eljárásban hozandó döntést. Amennyiben az említett fordulatot az Alkotmánybíróság nem úgy értelmezi, amiként az Országos Bírói Tanács reméli, úgy javaslom annak megfontolását is, hogy az előterjesztés, annak szövegét tekintve egy tágabb értelmezést tegyen lehetővé.

Utolsó megjegyzésemet nem mondtam volna el, hogyha dr. Kozlovszky Ágnes nem azzal kezdte volna hozzászólását, hogy 2024. decemberében, 2025. januárjában mivel szembesültünk. Elfeledkezett arról, hogy az Országos Bírói Tanács mulasztott, amikor nem fordult – megjegyzem, javaslatom ellenére – az Alkotmánybírósághoz. Megítélésem szerint a későbbi kezdeményezések közvetve az akkori mulasztás elismerését jelentik.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Köszönöm.

Nem mulasztott az Országos Bírói Tanács.

**Dr. Varga Rita:**

Mindenben egyetértek az előterjesztésben írt ezen résszel. Ki szeretném emelni azt, hogy jó, hogy így összefoglalásra került az OBT-nek a jogszabály-véleményezésben elfoglalt szerepe.

Dr. Szabó Péter utolsó megjegyzésére pedig a következőt hangsúlyozom ki, hogy miért nem fordult az OBT Alkotmánybírósághoz. Megkérdezem tisztelt Tagunkat: Tett-e valamilyen lépést azon kívül, hogy írta, hogy forduljunk az Alkotmánybírósághoz?
Az OBT tagok nincsenek elzárva attól, hogy egy tervezetet, egy előterjesztést tegyenek arra vonatkozóan, hogy tegyünk ilyen lépést. Sem az Elnöknek, sem az Elnökhelyettesnek nincs privilegizált feladatkörében. Tagi jogosultságunk van e tekintetben. Nem kötelező akár az Elnöknek, akár az Elnökhelyettesnek e körben előterjesztést írnia. Tehát, ha Tagtársunk ezt komolyan gondolta volna akkor legalább egy javaslatot előterjeszthetett volna arra vonatkozóan, írásbeli indokolással ellátva, hogy mit szeretne.

**Dr. Szabó Péter:**

Amit dr. Varga Rita most mondott azt nagyon határozottan szeretném visszautasítani.

Nyilván ő is emlékszik rá, mindenki emlékszik rá, hogy én még 2024. decemberében ezt valamennyi OBT tagnak elküldött levelemben javasoltam. Az OBT elnöke, illetve volt olyan tag is, aki azt a választ adta, hogy ezzel ráérünk később foglalkozni. Namost ezek után felróni nekem, azt gondolom, ez nagyon határozott visszautasítást igényel. Köszönöm.

**Dr. Boros Katalin:**

Köszönöm a szót.

Továbbra is fenntartom az előző ülésen elmondottakat, hogy ha ez a tervezet végig megy és minden kérdés megbeszélésre kerül, esetlegesen alternatívákkal, akkor nagyon szeretném, hogy a bírák széles köre is véleményt nyilváníthatna róla. Akár az alternatívákról, vagy kifejthetné részletesebben a véleményét.

Még délelőtt a Kúriával kapcsolatos módosításoknál csatlakozni tudnék dr. Havasi Dezső elnök úrnak a véleményéhez, hogy a bírák nagy többsége is bírósági rendszert egységesnek tekinti. A jogalkotással kapcsolatosan pedig szeretnék emlékeztetni mindenkit arra, hogy a közel egy éve tartott demonstrációnknak az egyik fő cél kitűzése az volt, hogy a bíróságokat az igazságszolgáltatást érintő jogszabályoknak a véleményezésében érdemben vonják be, így az érintett szerveket, az OBH-t, OBT-t és akár az érdekvédelmi egyesületeket.

Azt gondolom, hogy ez a része a javaslatnak ennek szolgál alapjául. Én ezt nagyon üdvözlöm, hogy ilyen részletesen kidolgozták. Ez most az én véleményem, de mindenképpen a bírák széles körének véleményét jó lenne beszerezni, megkérdezni. Üdvözlöm az előterjesztést ebből a szempontból is. Köszönöm.

**Dr. Kozlovszky Ágnes:**

Az az egy gondolatom lenne dr. Szabó Péter felvetésével kapcsolatosan, hogy emlékezetem szerint az a törvénymódosítás az a költségvetés módosító javaslatban volt, ami vonatkozásában az Alaptörvény maga zárta ki a megtámadás lehetőségét az Alkotmánybíróságnál és maximum hárman voltunk azon az álláspontón, de tényleg csak szóba beszélve róla, hogy éljünk-e ilyen lehetőséggel vagy nem. Arra az álláspontra helyezkedtünk többségében, hogy olyan formációban van, hogy az Alaptörvény zárja ki azért is kezdtünk azzal is foglalkozni, hogy bármilyen formációban érkezik egy módosítás, érintve az igazságszolgáltatást mindenképp legyen meg a véleményezési lehetőségünk, annak az útja és hogy adott esetben az

Alkotmánybírósághoz forduljunk. Ezt követően a rövid határidő miatt is fordultunk az Alkotmánybírósághoz. Majd még egy esetben fordultunk most az Alkotmánybírósághoz, amikor megint mellőzték az igazságszolgáltatási rendszert hathatósan érintő rendeleti szabályozás vonatkozásában a véleményezési jogunkat.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Az lenne a tiszteletteljes kérésem, hogy ami egy évvel ezelőtt történt azon próbáljunk már meg túllépni. E vonatkozásában a vitát lefolytattuk. A teljes felelőséget én, mint az OBT Elnöke minden további nélkül vállalom.

**Dr. Szabó Péter:**

Köszönöm a szót.

Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy dr. Kozlovszky Ágnes tulajdonképpen dr. Varga Ritát cáfolta. Dr. Varga Rita azt rótta fel nekem, hogy nem terjesztettem elő konkrét javaslatot, dr. Kozlovszky Ágnes viszont azt mondta, hogy a Tanács többségében arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem indokolt az alkotmánybírósági kezdeményezés. Egyébként az ő álláspontjával nem értek egyet, de idejemúlt ezt megvitatni.

**Dr. Kozlovszky Ágnes:**

A következő részben a 46. oldalon a VII.4. pont az OBH Elnöke által kiadott szabályzatok, ajánlások véleményezése. Itt elöljáróban még azt hozzátenném, hogy ez is a Bizottság döntése volt a munkafolyamata során, hogy a Bszi. 103. § valamennyi pontját teljeskörűen áttekintjük. Pont, amit a Kúria Elnöke írt és hiányolt, hogy igenis nézzük meg, hogy hogyan működik jelenleg a gyakorlatban. Hogy működik-e, eredményes-e, hogy hatékony-e. Van-e szükség változtatásra, vagy nem. Akár a gyakorlatot, a hozzáállást, a jogszabályi környezetet illetően. Arról is döntöttünk, hogy mindenről szót ejtünk, még arról is ahol minden rendben van, pont azért, hogy ez egyértelmű és teljeskörű legyen. Ennek előre bocsájtásával ismertetném az ehhez kapcsolódó részeket.

A Bszi. 103. § (1) bekezdés c) pontja kapcsán az OBH Elnöke által kiadott szabályzatok, ajánlások véleményezése tekintetében.

*E hatáskör kapcsán korábban nem egyszer volt példa az OBT véleményezési jogának mellőzésére. Az OBT vélemény beszerzéséről szóló 65/2019. (XII.13.) határozatban több OBH utasítás, mint szabályzat hatályba lépésének elhalasztására és az OBT véleményének beszerzésére hívta fel az OBH Elnökét a tanács.*

Ez még a korábbi OBH Elnök igazgatási vezetése alatt történt.

*Az OBH jelenlegi elnöke azt az OBT részéről üdvözlendő következetes gyakorlatot alakította ki, hogy a szabályzatokat és ajánlásokat előterjesztés formájában az OBT ülésére véleményezés céljából benyújtja.*

*A hatásköri feladat kapcsán ugyanakkor gyakorlati problémaként jelentkezett, hogy a jelenlegi szövegezés alapján az OBH elnöke által kiadott szabályzatok, ajánlások nem csak előzetes, hanem utólagos véleményezésének is helye lehet, ez esetben pedig nem egyértelmű, hogy a*

*véleményezési jog milyen valós ellenőrzési jogosultságot takar. Kiemelést érdemel az is, hogy a véleményezés nem köti az OBH elnökét, vagyis az OBT támogató véleményezése hiányának nincs érdemi következménye.*

*A Bizottság álláspontja szerint ugyanakkor a jelzett hiányosságok a Bszi. 103. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott általános felügyeleti jogkör tekintetében az előzőekben (a VII.1. pontban) javasolt módosításokkal – a „javaslattétel" lehetővé tételével, valamint a „jelzéssel éléssel" – megfelelően orvosolható.*

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Ezen ponttal összefüggésben van-e valakinek észrevétele?

Úgy látom nincs. Megkérem dr. Kozlovszky Ágnest folytassa az ismertetést.

**Dr. Kozlovszky Ágnes:**

Ez egy rövid bekezdés. A VII.5. A szolgálati bíróság ügyrendjének, valamint az ítélkezési gyakorlatáról szóló tájékoztatójának jóváhagyása és közzététele, Bszi. 103. § (1) bekezdésének d) pontja.

*A szolgálati bírósággal kapcsolatos önálló OBT hatáskör erős garancia a szolgálati bíróságok függetlenségéhez. E körben a szolgálati bíróságok minden esetben maradéktalanul, a jogszabály által meghatározottak szerint eleget tesz kötelezettségeinek.*

Itt nekünk semmi további észrevételünk ehhez kapcsolódóan nem volt.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Ezzel összefüggésben észrevétel?

Mivel nem látok jelzést hozzászólásra, kérem a következő pont ismertetését.

**Dr. Kozlovszky Ágnes:**

A VII.6. A bírák Etikai Kódexének jóváhagyása és közzététele, Bszi. 103. § (1) bekezdésének e) pontja.

*A Bszi. 103. § (1) bekezdésének e) pontja egyértelműen az OBT hatáskörébe utalja a bírák Etikai Kódexének elfogadását. Az OBT – törvényes lehetőségével élve – széleskörű konzultáció keretében, a bírák véleményének kikérését követően megalkotta és a 16/2022. (III. 2.) OBT határozattal elfogadta a Bírák Etikai Kódexét. A Kúria elnöke, aki egyúttal az OBT egyetlen – nem a bírák által választott – állandó tagja, utólagos normakontroll-indítványt terjesztett az Alkotmánybíróság elé, elsődlegesen az OBT 16/2022. (III. 02.) OBT határozatával elfogadott Bírák Etikai Kódexe, másodlagosan a Bszi. 103. § (1) bekezdés e) pontja megsemmisítésére.*

*A bírák függetlenségének és a bírói integritás védelmének garanciális eleme, hogy az etikai normarendszerét a bírósági önigazgatás fogalmazza meg, még ha ez jogszabályi szintű norma jelleget ezáltal nem is tud ölteni. Ennek fontos eszköze az Etikai Kódex elfogadásának hatásköre is a Bszi. 103. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján, amely felhatalmazás*

*nem idegen az OBT alkotmányos szerepétől, tekintettel arra is, hogy a hivatásrendek tagjaira vonatkozó etikai normákat jellemzően azok képviselői fogalmazzák meg.*

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Ezzel összefüggésben a jelenlévőknek bármi észrevétele?

Mivel nincs, kérem dr. Kozlovszky Ágnest folytassa.

**Dr. Kozlovszky Ágnes:**

A VII.7. A bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslat véleményezése, Bszi. 103. § (2) bekezdés a) pontja.

*E hatásköri feladat kapcsán gyakorlati problémát jelent azon szabályozási hiányosság, hogy a bíróságok költségvetésére vonatkozó OBH elnöki javaslat OBT elé terjesztése nincs határidőhöz kötve (jellemzően pár nap áll rendelkezésre a jelentős tartalmú javaslat tanulmányozására, elemzésére és véleményezésére, szükség esetén szakértő bevonására), ennek következtében a testület kiszolgáltatott és kényszerhelyzetbe kerül, tevékenysége ismételten formálissá válik. A rövid határidő az OBT esetleges eltérő véleményének megfontolására és a költségvetési javaslatba való beépítésére sem ad módot.*

*A megoldás a határidő meghatározása lenne, ugyanakkor ez komplex módosítást igényel, figyelemmel arra, hogy a költségvetés meghatározása terén maga a kormány az, aki a lehetetlenül rövid határidőkkel valamennyi költségvetési szervet kényszerhelyzetbe hozza.*

*További hiányosság, hogy a véleményezés nem köti az OBH elnökét a bíróságok, így a Kúria költségvetése tekintetében sem, így az OBT támogató véleményezése hiányának nincs következménye.*

*A Bizottság álláspontja szerint ugyanakkor e hiányosság a Bszi. 103. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott általános felügyeleti jogkör tekintetében az előzőekben (a VII.1. pontban) javasolt módosításokkal – a „javaslattétel" lehetővé tételével, valamint a „jelzéssel éléssel" – megfelelően orvosolható.*

Az anyag ennyit tartalmaz. Ehhez szóban azt fűzném hozzá, hogy az OBH relációjában nyilván ez a jogosultságunk fennállhat. Itt amire utalni szeretnék megemlítettük, hogy esetleg szakértő bevonása lehet, hiszen erről már volt szó, hogy ha van olyan kérdés, ami különös szakértelmet igényel, pl. egy költségvetés számszaki rész, nyilván az időkeret ezt nem teszi lehetővé számunka, de lehet ez is egy olyan bizottsági javaslat vagy észrevétel, ami megfontolásra javasolható, hogy ilyet egyébként vehetnénk igénybe.

A másik észrevétel, ami itt van, hogy nem bocsátkozott bele a Bizottság, hogy ehhez bármilyen szintű módosító javaslatot tegyen. Nyilván ez igényel egy fordított sorrendet, hogy ha a Tanács úgy dönt, hogy ezen részben bármilyen tartalommal jogszabály-módosítási javaslatot kíván tenni akkor azt elhatározza, megfontolja és továbbmegy abban az irányban. Ez egy olyan vonal volt, ahol mi meghúztuk a magunk határát, hogy jogszabály-módosítási javaslatokkal ebbe az irányba nem megyünk tovább. Csak erre a problémakörre, ami többször előttünk volt, ma is utalt rá Elnökhelyettes Asszony a költségvetés kapcsán valamilyen mértékben, illetve szerintem

már az elmúlt két évben ezzel a problémakörrel találkoztunk, hogy ez egy valós probléma, de ennek a Bizottságnak a keretei, ennek a feloldására meglátásunk szerint nem adtak lehetőséget.

**Dr. Varga Rita:**

Köszönöm a szót.

Az utolsó megállapításokkal teljesen egyet tudok érteni.

A problémakör fennáll, de ennek a feloldására nem az OBT hivatott. Jelenleg is minden pillanatban figyeljük, hogy mikor lesz Magyarországnak költségvetése. Tavaly ilyenkor már volt. Idén még nincsen. Tekintve, hogy a teljes VI. fejezetre vonatkozóan az OBT ugyanakkor kap tájékoztatást, mint az OBH. Az OBH-nak mind a teljes fejezet irányítónak szintén körülbelül kettő napja van arra, hogy a teljes VI. fejezetet illetően előkészítse a költségvetést.

A másik itt e pontnál is meg kell ismételnem azt, hogy a Kúriának ugyan úgy, mint az OBT-nek önálló címként joga van arra, hogy a költségvetését külön előterjessze. Tekintettel arra, hogy a bírósági szervezetrendszeren belül a Négyoldalú megállapodás aláírásakor, illetve az OBH által előterjesztett akkori költségvetésnél sok szemrehányást kaptunk, hogy miért fogadtuk el a Kúriának a költségvetésre vonatkozó javaslatát. Azért, mert e tekintetben az OBT-nek nincsen külön véleményezési joga. Tehát a Kúria által beterjesztett költségvetés azt oly módon tovább kell küldenie az OBH Elnökének részünkre, mi meg ugyanezt tudjuk tenni, tovább küldjük a költségvetési törvényben meghatározottak szerint. Erre nincs ráhatásunk. Itt olyan sokfajta jogszabály-módosításra lenne lehetőség, amire én pillanatnyilag lehetőséget nem látok. Ugyanakkor a probléma felvetése az helyes, mert van ilyen. Ha ezt a jogkörünket a költségvetés teljes ellenőrzését gyakorolni szeretnénk akkor valóban arra több idő kellene, hogy teljeskörűen ezt a véleményezési jogunkat gyakorolni tudjuk. Köszönöm.

**Dr. Félegyházy Megyesy Fatime:**

Köszönöm a szót.

Egyetértek ezzel. Viszont azért azt is emeljük ki, hogy az utóbbi években amióta ez új összetételű OBT van e körben azért az OBH-val megfelelő az együttműködésünk. Itt most arra utalnék, hogy volt módosító javaslatunk pont a bírói beosztási pótlékok emelése kapcsán, aminek nyilvánvalóan volt egy költségvetési kihatása a Kormány felé ezzel a megemelt összeggel. Tehát, ami a pótlékemelés összege. Azzal együtt terjesztette elő az OBH a költségvetést. Az egy más kérdés, hogy ez nem vezetett eredményre, de minden esetre azért az együttműködés így most ebben a formában én azt gondolom működik.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Ha ezzel a ponttal kapcsolatban további észrevétel nincs akkor kérem még a következő pontot ismertesse dr. Kozlovszky Ágnes.

**Dr. Kozlovszky Ágnes:**

A következő a VII.8. pont a Bszi. 103. § (2) bekezdés b) pontja, mely szerint az OBT-nek a bíróságok gazdálkodásának az ellenőrzése is a feladata.

Először mi ezt meghatároztuk, hogy mi ez alatt mit értünk.

*A Bizottság álláspontja szerint ez az ellenőrzés szabályszerűségi, pénzügyi- gazdasági, célszerűségi és hatékonysági szempontokat is kell, hogy takarjon. Indokolt évente legalább egyszer gyakorolni, vagy a fél éves OBH elnöki tájékoztatóhoz igazodva, azzal egyidőben is történhet, az ellenőrzés alapját ez esetben képezhetik az abból nyert adatok, információk. Az általános tájékoztató tartalmán túl – szükség szerint – sor kerülhet további, a Bszi. 103/A. §-án alapuló adatszerzésre, illetve megfontolásra javasolt szakmai (pénzügyi, gazdálkodási) eseti szakértő bevonása. Az ellenőrzés során fontos az objektivitás, a megállapítások nyomon követhetősége, megfelelő kommunikálása, szükség esetén javaslat, jelzés az OBH elnöke felé.*

*E hatáskör gyakorlásával kapcsolatosan ezidáig nem merült fel probléma. A bíróságok gazdálkodását rendszerint az OBH elnökének éves tájékoztatója tartalmazza, az ennél mélyebb ellenőrzési jogkör szükség esetén – a fentebb írtak szerint – a hozzáférési jog révén gyakorolható.*

Ennyi az ismertetett anyagrész. Mivel dr. Bagdi Árpád Gyula tagtársunk jelezte, hogy más intézkedési javaslatunk, mint jogszabály-módosítás javaslat nincsen itt is felhívom azért a Tanács figyelmét arra, hogy ezek az intézkedési javaslataink benne vannak az anyagban, mint jelen esetben is. Ez nyilván az OBT megítélésétől függ, hogy kívánja-e sűrűbben, mélyebben, másként. Itt utaltunk az adatszerzés lehetőségére, a Bszi. 103/A. §-ra, illetve a szakmai eseti szakértő bevonásának a lehetőségére szükség szerint. Nem volt további konkrét javaslatunk, ezek így megfontolásra javasoltak.

**Dr. Pecsenye Csaba:**

Ezzel összefüggésben valakinek észrevétele?

Úgy látom, hogy nincs.

A kezdetkor időkeretet próbáltam meghatározni többeknek a kérdésére. Az az időkeret rövidesen lejár. Még az összefoglalót el kell fogadnunk.

E napirendi pont tárgyalását felfüggesztem.

Megkérem dr. Surányi Józsefet ismertesse az összefoglaló szövegét.

A Tanács az összefoglaló szövegét az alábbiakban véglegesítette:

1. Az Országos Bírói Tanács támogatólag véleményezte a bírák és az igazságügyi alkalmazottak szabadságolási rendjéről szóló OBH elnöki ajánlás tervezetét.
   A tervezet szerint az ítélkezési szünetek idején ajánlott, hogy a bírók és az igazságügyi alkalmazottak évi rendes szabadságukat lehetőleg a 2026. július 16. napjától 2026. augusztus 19. napjáig, illetve a 2026. december 28. napjától 2026. december 31. napjáig terjedő időszakban vegyék ki.

2. Az Országos Bírói Tanács zárt ülésen döntött két személyi kérdésben: bíró kérelmére meghatározta a lemondási idő tartamát, továbbá egyetértett azzal, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke bírói álláspályázatot eredménytelenné nyilvánítson.

3. Az Országos Bírói Tanács folytatta „Az OBT hatékonyabb működését elősegítő intézkedéseket feltáró bizottság” elnevezésű eseti bizottság intézkedési és módosítási javaslatainak megtárgyalását.

4. Az Országos Bírói Tanács elfogadta a jelen ülésén hozott döntésekről szóló összefoglalót.

Kérem szavazzunk az összefoglaló elfogadásáról.

**Megállapítom, hogy 12-en szavaztunk. Az Országos Bírói Tanács 12 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta az alábbi határozatot:**

**48/2026. (III.18.) OBT határozat**

**Az Országos Bírói Tanács elfogadta a 2026. március 18. napján megtartott ülésének összefoglalóját.**

Köszönöm a részvételt, a mai ülést befejezettnek nyilvánítom.

*Az OBT ülése berekesztve, a jegyzőkönyv lezárva 14 óra 12 perckor.*

K. m. f.

Elektronikusan aláírta:
Dr. Pecsenye Csaba
2026-03-31 12:22:42 +0200

dr. Pecsenye Csaba
az Országos Bírói Tanács elnöke

ELTE TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT

tk.hu 1097 Budapest, Tóth Kálmán u. 4. • 1476 Budapest 100, Pf. 340. • +36 1 2246700

**Dr. Szabó Péter úr részére** 1-FOIG/21-3/2026

Tárgy: válasz közérdekű adatigénylésre

Kelt: Budapest, 2026. 03. 04.

**Tisztelt Dr. Szabó Péter Úr!**

Az ELTE Társadalomtudományi Kutatóközponthoz 2026. február 17-én elektronikus úton eljuttatott közérdekű adatigénylését az alábbiak szerint válaszolom meg.

*1) Az Országos Bírói Tanács, illetve annak eseti bizottsága az ELTE TK-t mikor, milyen módon kérte fel szakmai közreműködésre, ennek elfogadásáról az ELTE TK részéről kik, s miként döntöttek? Kérem az ehhez kapcsolódó dokumentumok megküldését.*

Az ELTE Társadalomtudomány Kutatóközpont (a továbbiakban ELTE TK) főigazgatójaként a következő tájékoztatást kaptam a Jogtudományi Kutatóintézet szervezeti egység (a továbbiakban: JTI) igazgatójától: az informális megkeresés az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) eseti bizottságának vezetőjétől Chronowski Nóra kutatóprofesszorhoz október 3-án érkezett, előzetes telefonos egyeztetés alapján.

A megkereséséről a kutatóprofesszor az intézetigazgatót tájékoztatta, és az igazgató megbízta a kutatóprofesszort, hogy az Alapító Okirat alapján is a szokásos módon járjon el a megkeresés teljesítése körében. Az OBT elnök álláspontja volt, hogy a szakmai tanácsadást formalizálni szükséges.

**Megjegyzés a jogalapot illetően:** az ELTE TK Alapító Okirat 4.1.2. pontja szerint TK intézetei, így a JTI feladatkörébe is tartozik „a szakemberképzés és szaktanácsadás, **szakvélemények készítése**”. Az Alapító Okirat itt érhető el: https://tk.elte.hu/kozerdek. Ugyanakkor a Jogtudományi Intézet fenntartótól függetlenül, a nemzet szolgálatára rendelt kutatóhelyként rendszeresen végez szaktanácsadói, véleményezési tevékenységet alkotmányos szervek megkeresése alapján, például

- az Országgyűlés Alkotmányelőkészítő Bizottsága felkérése alapján 2011 őszén Magyarország új alkotmánya előkészítése tárgyában, vagy
- a Kúria elnökének megkeresése alapján 2016-ban [Szakvélemény a szakmai és az igazgatási tevékenységek viszonya a bírósági szervezetrendszerben, különös tekintettel a Kúria igazgatási jogállására címmel], illetve
- a Kúria felkérésére 2017-ben, a jogalkalmazás szélesebb társadalmi hatásainak vizsgálata céljából megkötött együttműködési megállapodás keretében [A TK megbízás alapján közreműködött olyan számítógépes alkalmazás kifejlesztésében, amelynek célja, hogy szakmai támogatást nyújtson a bíráknak büntetéskiszabási kérdésekben.]

2025. október 17-én történt a hivatalos kapcsolatfelvétel a szakértői közreműködés érdekében az OBT elnöke és a JTI igazgatója között.

A megbízási szerződés megkötése körében az OBT Titkársága [Legény Krisztián] és a JTI Titkársága [Rékasi János] kommunikált. A megbízási szerződés egy példánya az OBT Titkárságán rendelkezésre áll.

A szaktanács koordinálására kijelölt kutatóprofesszor a JTI részéről Chronowski Nóra volt, aki szóbeli nyilatkozata szerint a fenti SZMSZ és az akadémiai szokások alapján az ilyen típusú felkéréseket a munkakörébe tartozó közszolgálatnak tekinti. A tanácsadási, véleményezési munkába a felelős kutatóprofesszor az intézetigazgató egyetértésével Bencze Mátyás professzort, az intézet részfoglalkozású tudományos főmunkatársát vonta be.

*2) Az eseti bizottság bocsátott-e rendelkezésre az eseti bizottság, vagy tagjai által, illetve megbízásukból más által készített tanulmányokat, javaslatokat, háttéranyagokat, s ha igen, úgy mikor, pontosan milyen tanulmányokat, javaslatokat, háttéranyagokat (szerző és cím megjelölésével)?*

Az eseti bizottság a JTI számára kizárólag Az Országos Bírói Tanács eseti bizottságának elemzése munkacímű előterjesztés (a továbbiakban: Előterjesztés) szövegváltozatait küldte meg, az egyes szerzők nem voltak nevesítve a dokumentumon.
Szövegállapotok: 2025.10.03.; 10.12.; 10.20.; 10.25., 10.28.

*3) Mikor, milyen szakmai konzultációkat tartottak az eseti bizottság elnökével, dr. Kozlovszky Ágnessel, és az eseti bizottság tagjaival, ezeken pontosan kik vettek részt? Ha voltak ilyen szakmai konzultációk, készült-e azokról jegyzőkönyv, feljegyzés vagy más dokumentum? Amennyiben igen, kérem ezek megküldését.*

2025. október 14-én került sor személyes szakmai konzultációra: megbeszélés zajlott a JTI Igazgatói Irodában (1097 Budapest Tóth Kálmán u. 4. T. ép. fsz.), három OBT tag, és az OBT Titkárság két szakreferense, az ELTE TK JTI részéről Chronowski Nóra kutatóprofesszor, és Bencze Mátyás professzor részvételével. Itt történt meg a véleményezés körének, menetének pontosítása, a JTI munkatársai számára a feladat pontos kijelölése.

Jegyzőkönyv, feljegyzés, emlékeztető, hangfelvétel vagy más dokumentum nem készült a találkozón.

*4) Voltak-e írásbeli konzultációk, s ha igen, úgy kik között, mikor, milyen tartalommal? Ha voltak, úgy kérem ezen írásos anyagok megküldését.*

Az írásbeli kommunikáció az eseti bizottság által megküldött Előterjesztés fent jelzett szövegváltozatainak kommentálása formájában zajlott, az eseti bizottság szellemi alkotását képező dokumentumban. [Az Előterjesztés szövegváltozatait az eseti bizottság Word.docx fájlban bocsátotta rendelkezésre, a kommentáláshoz a Word „Véleményezés” Megjegyzések és Korrektúra opcióit használták a kutatók.] A kommentárok a szerkezeti felépítésre, hasznosítható releváns szakirodalomra, releváns alkotmánybírósági gyakorlat értékelésére, szövegjavaslatok jogalkotástani szempontok szerinti korrigálására irányuló javaslatok voltak, amelyeket az eseti bizottság számára megfontolásra ajánlottak a kutatók.

*5) Az ELTE TK részéről kik, mikor, milyen szakmai tevékenységet végeztek?*

A szakértői munkát Chronowski Nóra kutatóprofesszor és Bencze Mátyás professzor végezte, 2025.10.03. és 2025.11.13. között. A végzett szakmai tevékenység: a megküldött szövegváltozatok áttanulmányozása; releváns szakirodalom felkutatása és megadása, szakirodalmi összefoglaló készítése; a professzorok egymás közti konzultációja különösen az alkotmányossági kérdésekben, a releváns AB hatáskör terjedelmének értelmezése érdekében; az Előterjesztés szövegváltozatainak olvasószerkesztése.

*6) Az ELTE TK részéről szakmai tevékenységet végző személyek milyen jogviszonyban jártak el, munkájukért részesültek-e díjazásban, s milyen összegben?*

Az ELTE TK a szerződésben megállapított összeg szerinti díjazást megkapta (bruttó 100.000 forint). A kutatók az ELTE TK-val fennálló munkajogviszonyuk keretében látták el a feladatot.

*7) Ajánlottak-e háttértanulmányokat az eseti bizottság tagjainak figyelmébe, s ha igen, úgy kik, mikor, milyen formában, és pontosan milyen háttértanulmányokat (szerző és cím feltüntetésével)?*

A résztvevő kutatók ajánlottak a tudományos közleményeket október és november folyamán az OBT eseti bizottság tagjainak figyelmébe, az Előterjesztéshez csatolt megjegyzésekben.

Példák javasolt szakirodalomra:


- Linzer, Drew A., and Jeffrey K. Staton. "A Global Measure of Judicial Independence, 1948–2012." *Journal of Law and Courts* 3, no. 2 (2015): 223–56. https://doi.org/10.1086/682150.
- Attila Badó, János Bóka: Access to Justice and Judicial Independence: Is There a Role for the EU? In: Werner Schroeder (ed.) *Strengthening the Rule of Law in Europe: From a Common Concept to Mechanisms of Implementation.* (2016) 46-60.)
- Nuno Garoupa, Tom Ginsburg: Guarding the Guardians: Judicial Councils and Judicial Independence, The American Journal of Comparative Law 57 (2009)
- Kosař, David. *Perils of Judicial Self-Government in Transitional Societies*. of *Comparative Constitutional Law and Policy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2016.
- Bobek M, Kosař D. Global Solutions, Local Damages: A Critical Study in Judicial Councils in Central and Eastern Europe. German Law Journal. 2014;15(7):1257-1292. doi:10.1017/S2071832200019362
- Kosař D, Šipulová K, Kadlec O. The Case for Judicial Councils as Fourth-Branch Institutions. *European Constitutional Law Review*. 2024;20(1):82-119. doi:10.1017/S1574019624000038
- Selejan-Guțan, Bianca. "Romania: Perils of a 'Perfect Euro-Model' of Judicial Council." *German Law Journal* 19, no. 7 (2018): 1707–40. https://doi.org/10.1017/S207183220002321X.

*8) Ajánlottak-e nemzetközi összehasonlító szempontokat az eseti bizottság tagjainak figyelmébe, s ha igen, úgy kik, mikor, milyen formában, és pontosan mely nemzetközi összehasonlító szempontokat?*

Az egyeztetések és a lektorálás folyamatában, az Előterjesztéshez csatolt megjegyzésben, az igazságszolgáltatási tanácsok tudományos vizsgálatában jártas szakértőkkel is konzultálva, Chronowski Nóra kutatóprofesszor ajánlott összehasonlító szempontokat, az európai bírói gyakorlat összefoglalóit, amelyek nyilvánosan elérhetők:
1.
https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/fs_independence_justice_eng
2.
https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/762305/EPRS_BRI(2024)762305_EN.pdf

*9) Az Országos Bírói Tanács működésének megerősítése - rendszerszintű elemzés és javaslattétel a bírói önigazgatás alkotmányos szerepének érvényesülése érdekében" című, 2025. október 31-i vizsgálati jelentés véleményezését kik végezték?*

Prof. Dr. Chronowski Nóra kutatóprofesszor, az MTA doktora és Prof. Dr. Bencze Mátyás tudományos főmunkatárs (ELTE TK JTI)

*10) Összességében az ELTE TK részéről hány munkaóra szakmai tevékenység merült fel?*

60 óra, beleértve a vezetői egyeztetést és a titkársági kommunikációt, valamint az adatigénylésre adott választ is.

Kmf.

Dr. Boda Zsolt
főigazgató
ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont